# ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2018/1840 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

## της 10ης Αυγούστου 2018

## σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.33229 (2018/N-4) (πρώην 2017/C-3) – Σλοβενία – Τροποποίηση των δεσμεύσεων αναδιάρθρωσης της Nova Ljubljanska Banka d.d.

*[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2018) 5537]*

**(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)**

**(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη: τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με την/τις προαναφερθείσα/ες διάταξη/διατάξεις ([1]) και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

### 1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με απόφασή της στις 7 Μαρτίου 2011 («απόφαση πρώτης διάσωσης») ([2]), η Επιτροπή, βάσει σχεδίου αναδιάρθρωσης που υποβλήθηκε, ενέκρινε για χρονικό διάστημα έξι μηνών την κρατική ανακεφαλαιοποίηση ύψους 250 εκατ. EUR της Nova Ljubljanska Banka d.d. («NLB»), την οποία η Σλοβενία είχε κοινοποιήσει στην Επιτροπή στις 14 Ιανουαρίου 2011.

(2) Με απόφασή της στις 2 Ιουλίου 2012 ([3]) («απόφαση δεύτερης διάσωσης και κίνησης της διαδικασίας»), η Επιτροπή ενέκρινε τη δεύτερη ανακεφαλαιοποίηση της NLB και κίνησε ταυτόχρονα διεξοδική διαδικασία έρευνας, εκφράζοντας ανησυχίες σχετικά με το σχέδιο αναδιάρθρωσης που είχε υποβληθεί. Η Επιτροπή διατύπωσε επιφυλάξεις για το κατά πόσον η NLB μπορούσε να αποκαταστήσει τη βιωσιμότητά της βάσει του σχεδίου, ενώ έκρινε το σχέδιο ανεπαρκές όσον αφορά τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων και την επάρκεια των μέτρων για την αντιμετώπιση αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

(3) Με την απόφασή 2014/535/ΕΕ («απόφαση του 2013») ([4]), η Επιτροπή ενέκρινε κρατική ενίσχυση προς την NLB βάσει του τροποποιημένου σχεδίου αναδιάρθρωσης και ενός καταλόγου δεσμεύσεων που υπέβαλε η Σλοβενία, μία εκ των οποίων υποχρέωνε τη Σλοβενία να προβεί σε πώληση 75 % του μεριδίου μείον μίας μετοχής («75 % - 1») που κατείχε στην NLB έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 ή, διαφορετικά, να υποχρεώσει την NLB να εκποιήσει έξι βαλκανικές θυγατρικές του εξωτερικού.

(4) Στις 13 Απριλίου 2017, η Σλοβενία ζήτησε από την Επιτροπή να εγκρίνει την καθυστέρηση της πώλησης δεύτερου μεριδίου μετοχών της NLB, που αντιστοιχούσαν σε μέγιστη συμμετοχή 25 % μείον μία μετοχή («25 %-1») στην NLB, και ενημέρωσε την Επιτροπή σχετικά με τροποποιημένες δεσμεύσεις. Στις 11 Μαΐου 2017, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω τροποποιημένες δεσμεύσεις εξακολουθούσαν να διασφαλίζουν τη συμβατότητα της ενίσχυσης υπέρ της NLB με την εσωτερική αγορά («απόφαση τροποποίησης του 2017») ([5]).

(5) Στις 8 Ιουνίου 2017 ([6]), οι σλοβενικές αρχές αποφάσισαν την αναστολή της διαδικασίας πώλησης της NLB και, στις 9 Ιουνίου 2017, το σλοβενικό υπουργείο Οικονομικών ενημέρωσε την Επιτροπή σχετικά με την απόφαση αυτή τηλεφωνικά.

---

([1]) Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.33229 («απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018») (2018/C) (πρώην 2017/N-3) – Σλοβενία – Τροποποίηση των δεσμεύσεων αναδιάρθρωσης της Nova Ljubljanska Banka (ΕΕ C 121 της 6.4.2018, σ. 15).

([2]) Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης αριθ. SA.32261 (2011/N) – Σλοβενία – Ανακεφαλαιοποίηση διάσωσης υπέρ της NLB (ΕΕ C 189 της 29.6.2011, σ. 2).

([3]) Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης αριθ. SA.34937 (2012/C) (πρώην 2012/N) και αριθ. SA.33229 (2012/C) (πρώην 2011/N) – Δεύτερη αναδιάρθρωση της NLB και αναδιάρθρωση της NLB (ΕΕ C 361 της 22.11.2012, σ. 18).

([4]) Απόφαση 2014/535/ΕΕ της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA..33229 (2012/C) – (πρώην 2011/N) Αναδιάρθρωση της NLB — Σλοβενία, που προτίθεται να χορηγήσει η Σλοβενία υπέρ της Nova Ljubljanska banka d.d. (ΕΕ L 246 της 21.8.2014, σ. 28).

([5]) Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης αριθ. SA.33229 (2017/N-2) – Σλοβενία – Τροποποίηση της απόφασης αναδιάρθρωσης της NLB (ΕΕ C 254 της 11.7.2017, σ. 2).

([6]) Βλέπε το ακόλουθο δελτίο τύπου: http://www.vlada.si/en/media_room/government_press_releases/press_release/article/138_regular_government_session_government_rejects_minimum_offer_price_for_nlb_59951/

(6) Το φθινόπωρο του 2017, έγιναν πολλές επαφές ανάμεσα στην Επιτροπή και τη Σλοβενία. Επίσης, η Σλοβενία αντάλλαξε αρκετά ανεπίσημα έγγραφα με την Επιτροπή ([7]). Στις 21 Δεκεμβρίου 2017, η Σλοβενία ενημέρωσε επισήμως την Επιτροπή για περαιτέρω τροποποιημένες δεσμεύσεις.

(7) Με επιστολή της 26ης Ιανουαρίου 2018 («απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018»), η Επιτροπή ενημέρωσε τις σλοβενικές αρχές σχετικά με την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ αναφορικά με το αίτημα επιβεβαίωσης της συμβατότητας της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην NLB βάσει των περαιτέρω τροποποιημένων δεσμεύσεων.

(8) Στις 2 Μαρτίου 2018, η Σλοβενία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της σχετικά με την απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018.

(9) Στις 6 Απριλίου 2018, δημοσιεύθηκε η απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και τα ενδιαφερόμενα μέρη κλήθηκαν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Εντός διαστήματος ενός μηνός μετά τη δημοσίευση, η Επιτροπή παρέλαβε παρατηρήσεις από τέσσερα ενδιαφερόμενα μέρη, οι οποίες διαβιβάστηκαν στις σλοβενικές αρχές στις 16 και 18 Μαΐου 2018. Στις 15 Ιουνίου 2018, σε απάντησή της, η Σλοβενία υπέβαλε παρατηρήσεις επί των σχολίων.

(10) Στις 26 Μαρτίου 2018, στις 4 Απριλίου 2018, στις 30 Μαΐου 2018, στις 21 Ιουνίου 2018, στις 29 Ιουνίου 2018 και στις 9 Ιουλίου 2018, η Σλοβενία υπέβαλε νέα ανεπίσημα έγγραφα, τα οποία περιλάμβαναν μια σειρά προτεινόμενων ομάδων δεσμεύσεων.

(11) Με επιστολή της στις 13 Ιουλίου 2018, η Σλοβενία υπέβαλε στην Επιτροπή ένα νέο σύνολο δεσμεύσεων ως προς τις κρατικές ενισχύσεις («τροποποιημένες δεσμεύσεις») στις οποίες περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, νέες προθεσμίες για την πώληση μεριδίου 75 % - 1 στην NLB. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, η Σλοβενία κοινοποίησε επίσης στις 25 Ιουλίου 2018, ως μέτρο μη ενίσχυσης, ένα προτεινόμενο μέτρο σύμφωνα με το οποίο η Σλοβενία θα αντιστάθμιζε τυχόν συνέπειες δικαστικών υποθέσεων της NLB σε καταθέσεις σε ξένο νόμισμα, ιστορικό ζήτημα που προηγείται χρονικά της διάλυσης της Γιουγκοσλαβίας.

(12) Με επιστολή της στις 16 Ιουλίου 2018, η Σλοβενία συμφώνησε κατ' εξαίρεση να αποποιηθεί των δικαιωμάτων της δυνάμει του άρθρου 342 της ΣΛΕΕ ([8]) σε συνδυασμό με το άρθρο 3 του κανονισμού 1 ([9]) και να προβεί σε έκδοση και κοινοποίηση της παρούσας απόφασης στην αγγλική γλώσσα.

## 2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

### 2.1. **Περιγραφή του δικαιούχου**

(13) Η NLB είναι η μεγαλύτερη τράπεζα της Σλοβενίας με μερίδιο αγοράς 23 % (υπολογισμένο σε σχέση με το συνολικό ενεργητικό της) ([10]). Η NLB περιγράφεται με μεγαλύτερη λεπτομέρεια στις αιτιολογικές σκέψεις 11 έως 22 της απόφασης του 2013. Από άποψη διάρθρωσης των μετόχων της, μετά τις κρατικές ανακεφαλαιοποιήσεις του 2012 και του 2013, η NLB είναι μια εταιρεία 100 % κρατικής ιδιοκτησίας ([11]).

(14) Επίσης, ως αποτέλεσμα της κρατικής ενίσχυσης που έλαβε, η NLB είχε δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 ύψους 16,6 % στα τέλη Μαρτίου του 2018. Η NLB βελτίωσε επίσης την κερδοφορία της και ανέφερε, στα τέλη του 2017, καθαρό κέρδος 225 εκατ. EUR, ποσό που αντιστοιχεί σε απόδοση ιδίων κεφαλαίων 14,4 %. Ο πίνακας 1 περιέχει αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τα βασικά οικονομικά στοιχεία ([12]) της NLB:

*Πίνακας 1*

**Βασικά ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία της NLB**

| | 31.3.2018 | 31.12.2017 | 31.12.2016 |
|---|---|---|---|
| Σύνολο στοιχείων ενεργητικού (σε εκατ. EUR) | 12 425 | 12 238 | 12 039 |
| Περιουσιακά στοιχεία σταθμισμένου κινδύνου (σε εκατ. EUR) | 8 634 | 8 547 ([1]) | 7 862 |

([7]) Όπως διευκρινίζεται αναλυτικά στις αιτιολογικές σκέψεις 5, 6 και 7 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.

([8]) Ενοποιημένη έκδοση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) (ΕΕ C 202 της 7.6.2016, σ. 47).

([9]) Κανονισμός αριθ. 1, της 15ης Απριλίου 1958, περί του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ 17 της 6.10.1958, σ. 385/58).

([10]) Παρουσίαση του ομίλου NLB, Αποτελέσματα 1ου τριμήνου του 2018, σελίδα 4.

([11]) Κατά το παρελθόν, η ιδιοκτησιακή δομή της NLB έχει τροποποιηθεί επανειλημμένως. Το 2002, η βελγική τράπεζα KBC εξαγόρασε το 34 % της NLB. Ωστόσο, όταν το 2006 η KBC δεν ήταν σε θέση να αυξήσει το μερίδιό της στην NLB, η KBC αποφάσισε να μην θεωρεί πλέον το υφιστάμενο μερίδιό της στρατηγικό, αλλά το επαναχαρακτήρισε ως χρηματοοικονομική συμμετοχή. Η KBC αποχώρησε εντελώς από την NLB το 2013. Στα τέλη του 2013, το σλοβενικό κράτος έγινε και πάλι ιδιοκτήτης της NLB σε ποσοστό 100 %, ανατρέποντας εκ των πραγμάτων τη (μερική) ιδιωτικοποίηση της NLB των ετών 2001/2002.

([12]) Τα οικονομικά στοιχεία που αναφέρονται στον πίνακα 1 βασίζονται στις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της NLB, που είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο: https://www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/investor-relations/financial-reports/prezentacija-nlb-final-2017.pdf και https://www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/investor-relations/financial-reports/prezentacija-nlb-1q2018-final.pdf

| | 31.3.2018 | 31.12.2017 | 31.12.2016 |
|---|---|---|---|
| Καθαρά κέρδη μετά την αφαίρεση των φόρων (σε εκατ. EUR) | 58 | 225 | 110 |
| Μη εξυπηρετούμενα δάνεια/σύνολο δανείων (%) | 8,8 | 9,2 | 13,8 |
| Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (%) | 16,6 | 15,9 | 17,0 |
| Δείκτης χορηγήσεων προς καταθέσεις (%) | 69,8 | 70,8 | 74,2 |
| Απόδοση ιδίων κεφαλαίων (%) | 13,5 | 14,4 | 7,4 |

(1) Τα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία αυξήθηκαν το 2017 ως αποτέλεσμα της αύξησης των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, με τη διόρθωση της αντιμετώπισης της θέσης της NLB σε συνάλλαγμα σε ενοποιημένο επίπεδο, και ως αποτέλεσμα της αντιμετώπισης των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου σε θυγατρικές τράπεζες εκτός ευρώ.

(15) Από πλευράς εμπορικής παρουσίας, η NLB διαθέτει επί του παρόντος 108 καταστήματα στη Σλοβενία (τέλη Μαρτίου του 2018), από 143 καταστήματα το 2013. Εκτός Σλοβενίας, η NLB έχει ξένες θυγατρικές σε αρκετές βαλκανικές χώρες, οι οποίες αντιστοιχούν συνολικά σε 3 800 εκατ. EUR σε ενεργητικό και σε 95 εκατ. EUR σε κέρδη μετά την αφαίρεση των φόρων ([13]) (στοιχεία στα τέλη του 2017). Ο πίνακας 2 περιλαμβάνει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις βαλκανικές θυγατρικές της NLB:

*Πίνακας 2*

**Βασικά οικονομικά στοιχεία των βαλκανικών θυγατρικών της NLB**

| | πΓΔΜ | Θυγατρική Βοσνίας 1 | Θυγατρική Βοσνίας 2 | Κοσσυφοπέδιο | Μαυροβούνιο | Σερβία |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Μερίδιο της NLB (%) | 87 | 100 | 97 | 81 | 100 | 100 |
| Μερίδιο αγοράς (%) | 16,4 | 18,9 | 5,3 | 15,7 | 11,0 | 1,2 |
| Κέρδη μετά την αφαίρεση των φόρων (σε εκατ. EUR) | 40 | 23,7 | 8,3 | 14,2 | 5,4 | 3,7 |
| Σύνολο στοιχείων ενεργητικού (σε εκατ. EUR) | 1 236 | 670 | 531 | 584 | 457 | 371 |

(16) Η NLB εξακολουθεί να κατέχει μερίδιο 50 % στην ασφαλιστική εταιρεία NLB Vita d.d., Ljublana («NLB Vita»), η οποία είναι κοινή επιχείρηση με τον βελγικό όμιλο KBC Group NV. Στα τέλη του 2017, η NLB Vita ανέφερε σύνολο στοιχείων ενεργητικού ύψους 446 εκατ. EUR ([14]) και 7 εκατ. EUR σε κέρδη μετά την αφαίρεση των φόρων για το εν λόγω έτος.

(17) Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, η NLB ξεκίνησε τη διαδικασία ρευστοποίησης της, δικής της ιδιοκτησίας, θυγατρικής εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης στη Λιουμπλιάνα ([15]). Στις 29 Νοεμβρίου 2017 ([16]), το εποπτικό συμβούλιο της NLB ενέκρινε την ίδρυση μιας νέας εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης, με αντικείμενο τη μίσθωση οχημάτων, με αρχικό καταβεβλημένο κεφάλαιο ύψος 1,5 εκατ. EUR. Τον Φεβρουάριο του 2018, η NLB διέκοψε τη διαδικασία ίδρυσης νέας εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης.

### 2.2. **Μέτρα κρατικής ενίσχυσης υπέρ της NLB**

(18) Μέσω της απόφασης του 2013 και βάσει των δεσμεύσεων που υπέβαλε η Σλοβενία, η Επιτροπή ανακοίνωσε τα ακόλουθα μέτρα κρατικής ενίσχυσης υπέρ της NLB που είναι συμβατά με την εσωτερική αγορά:

α) μια πρώτη ανακεφαλαιοποίηση ύψους 250 εκατ. EUR, η οποία εγκρίθηκε προσωρινά στο πλαίσιο της απόφασης πρώτης διάσωσης·

β) μια δεύτερη ανακεφαλαιοποίηση ύψους 383 εκατ. EUR, η οποία εγκρίθηκε προσωρινά στο πλαίσιο της απόφασης δεύτερης διάσωσης και κίνησης της διαδικασίας·

([13]) Στοιχεία πηγής: βλέπε σύνδεσμο στην υποσημείωση 12.
([14]) Μέτρηση με βάση το «Ενεργητικό καλυπτόμενων κεφαλαίων χωρίς ίδιους πόρους».
([15]) Η σλοβενική θυγατρική εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης της NLB αναφέρεται ως μη βασική θυγατρική εταιρεία προς εκποίηση στο πλαίσιο των δεσμεύσεων βάσει των οποίων εκδόθηκε η απόφαση του 2013.
([16]) Βάσει της έκθεσης του καταπιστευματοδόχου παρακολούθησης της 14ης Ιουνίου 2018.

γ) μια τρίτη ανακεφαλαιοποίηση ύψους 1 558 εκατ. EUR· και

δ) μεταβίβαση απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων σε κρατική κακή τράπεζα με στοιχείο ενίσχυσης ύψους 130 εκατ. EUR ([17]).

Συνολικά, η NLB έλαβε μέτρα κρατικής ενίσχυσης ύψους 2 321 εκατ. EUR, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 20 % των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων της NLB τον Δεκέμβριο του 2012.

(19) Οι δεσμεύσεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της απόφασης του 2013 και της απόφασης τροποποίησης του 2017 περιγράφονται αναλυτικότερα στα τμήματα 2.3 και 2.4 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας του 2018. Στο πλαίσιο της απόφασης τροποποίησης του 2017, αναφορικά με την πώληση του μεριδίου 75 % - 1 στην NLB, η Σλοβενία δεσμεύτηκε ως προς τα εξής («δέσμευση πώλησης»):

«… [μείωση της συμμετοχής του κράτους και ξένες θυγατρικές τράπεζες]

Η Σλοβενία θα μειώσει τα μετοχικά της μερίδια στην NLB σε 25 % συν μία μετοχή (“μειοψηφία αρνησικυρίας”) ως εξής:

α) κατά τουλάχιστον 50 % έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Εάν η Σλοβενία δεν συνάψει α) δεσμευτική συμφωνία αγοραπωλησίας για την πώληση της συμμετοχής της στην NLB σε ποσοστό τουλάχιστον 50 %, ο καταπιστευματοδόχος εκποίησης θα λάβει από τη Σλοβενία και την NLB αποκλειστική εντολή να προβεί σε πώληση των συμμετοχών της NLB στις (ξένες βαλκανικές) θυγατρικές τράπεζες για ελάχιστη τιμή ίση με το 75 % της λογιστικής αξίας.

β) αφού πωλήσει ποσοστό τουλάχιστον 50 % των μετοχικών της μεριδίων στην NLB σύμφωνα με το εδάφιο 14α, η Σλοβενία θα περιορίσει περαιτέρω τα μετοχικά της μερίδια στη μειοψηφία αρνησικυρίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Εάν η Σλοβενία δεν συνάψει α) δεσμευτική συμφωνία αγοραπωλησίας για την πώληση της συμμετοχής της στην NLB σε ποσοστό άνω της μειοψηφίας αρνησικυρίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018, ο καταπιστευματοδόχος εκποίησης (που διορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 19) θα λάβει από τη Σλοβενία αποκλειστική εντολή να προβεί σε μείωση των συμμετοχών της NLB στη μειοψηφία αρνησικυρίας για […] (*)

(*) Εμπίπτει στην υποχρέωση περί επαγγελματικού απορρήτου.»

(20) Η διαδικασία πώλησης που διακόπηκε περιγράφεται στο τμήμα 2.5 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.

### 2.3. **Λόγοι που οδήγησαν στην κίνηση της διαδικασίας**

(21) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας του 2018, η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας αφότου είχε καταστεί σαφές ότι η Σλοβενία δεν τήρησε την προθεσμία που οριζόταν στη δέσμευση πώλησης (που περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 19). Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, κατά συνέπεια, η ενίσχυση που χορηγήθηκε στην NLB από τη Σλοβενία είχε καταστεί παράνομη.

(22) Αναφορικά με τις τροποποιημένες δεσμεύσεις που κοινοποιήθηκαν στις 21 Δεκεμβρίου 2017, η Επιτροπή διατύπωσε την επιφύλαξη ότι οι εν λόγω δεσμεύσεις ήταν ισοδύναμες με εκείνες στις οποίες βασίζεται η απόφαση του 2013 και η τροποποιητική απόφαση του 2017. Η Επιτροπή αμφισβήτησε τη συμβατότητα των μέτρων ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά βάσει των εν λόγω τροποποιημένων δεσμεύσεων.

(23) Αναφορικά με τη βιωσιμότητα της NLB, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι οι δυσκολίες που αντιμετώπιζε η NLB το 2012 και το 2013 σχετίζονταν με την κρατική επιρροή στις καθημερινές της δραστηριότητες, και ότι η ανάλυση της βιωσιμότητας της NLB στο πλαίσιο της απόφασης του 2013 βασιζόταν σημαντικά στην αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της NLB. Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018, η Επιτροπή διατύπωσε σημαντικές επιφυλάξεις σχετικά με τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της NLB χωρίς την εν λόγω αλλαγή ιδιοκτησίας.

(24) Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η καθυστερημένη πώληση της NLB εκ των πραγμάτων παρέτεινε τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή εξήγησε ότι, λογικά, τούτο σημαίνει πως οι δεσμεύσεις που συνδέονται με την περίοδο αναδιάρθρωσης επρόκειτο αντίστοιχα να παραταθούν εφόσον η πώληση του μεριδίου 75 %-1 στην NLB δεν είχε ολοκληρωθεί.

(25) Τέλος, η Επιτροπή διατύπωσε αμφιβολίες για το κατά πόσον οι τροποποιημένες δεσμεύσεις θα αντιστάθμιζαν επαρκώς την καθυστερημένη διαδικασία πώλησης.

([17]) Η διαφορά ανάμεσα στην τιμή μεταβίβασης (617 εκατ. EUR) και στην αγοραία αξία (486 εκατ. EUR) των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων.

### 3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΙΝΗΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΟΥ 2018 ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΛΟΒΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

(26) Η παρούσα ενότητα περιγράφει τις παρατηρήσεις που παραλήφθηκαν σχετικά με την απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018, καθώς και τα σχόλια των σλοβενικών αρχών για τις εν λόγω παρατηρήσεις.

#### 3.1. **Παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων σχετικά με την απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018**

(27) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τους ακόλουθους τέσσερις ενδιαφερομένους:

α) ο πρώτος ενδιαφερόμενος, ιδιώτης που κατά το παρελθόν κατείχε μερίδια της NLB, υποστήριξε ότι η μη περαιτέρω παράταση της προθεσμίας πώλησης της NLB θα ήταν ασυνεπής με την πάγια πρακτική της Επιτροπής ([18]). Ο πρώτος ενδιαφερόμενος υποστήριξε ότι η Επιτροπή θα πρέπει να ελαχιστοποιήσει το κόστος της διάσωσης τραπεζών για τους φορολογουμένους και ότι η παράταση της προθεσμίας έως το 2019 θα ήταν προς το συμφέρον τόσο της Σλοβενίας και των φορολογουμένων της όσο και προς το συμφέρον της Επιτροπής·

β) ο δεύτερος ενδιαφερόμενος, μια οργάνωση πολιτών που ανησυχούν σχετικά με τη λειτουργία των σλοβενικών ιδρυμάτων, ήταν της άποψη ότι τα μέτρα που εγκρίθηκαν στην απόφαση του 2013 δεν στρέβλωναν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά και ότι, συνεπώς, δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση. Υποστήριξε ότι ακόμη και αν τα μέτρα θεωρούνταν ότι συνιστούν κρατική ενίσχυση, η ενίσχυση θα ήταν σε κάθε περίπτωση συμβατή λόγω της διάσωσης του 2013 δυνάμει της απόφασης του 2013. Επιπλέον, ο δεύτερος ενδιαφερόμενος θεωρούσε ότι, με την εξαίρεση της δέσμευσης για εταιρική διακυβέρνηση, η NLB είχε υλοποιήσει όλες της δεσμεύσεις της απόφασης του 2013. Το δεύτερο ενδιαφερόμενο μέρος αναφέρθηκε επίσης στο υψηλό κέρδος της NLB και υποστήριξε ότι οι δραστηριότητες της είχαν ανεξαρτητοποιηθεί πλήρως από τις σλοβενικές αρχές. Υποστήριξε ότι τυχόν επιπρόσθετες δεσμεύσεις θα δυσχέραιναν τις προοπτικές μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της NLB. Ο δεύτερος ενδιαφερόμενος επεσήμανε ότι η NLB δεν ήταν η μοναδική σλοβενική τράπεζα που είχε βιώσει οικονομικές δυσκολίες και ότι η παρουσία της KBC ως μετόχου της NLB την περίοδο εκείνη δεν είχε βοηθήσει την NLB να αποφύγει τα οικονομικά της προβλήματα. Ως εκ τούτου, ο δεύτερος ενδιαφερόμενος συμπέρανε ότι η αλλαγή στην ιδιοκτησιακή δομή της NLB δεν ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για τη βιωσιμότητά της. Ο δεύτερος ενδιαφερόμενος συμπέρανε επίσης ότι οι δεσμεύσεις θα πρέπει να προσαρμόζονται, ώστε να λαμβάνουν υπόψη τις αλλαγές στην οικονομική και πολιτική κατάσταση των κρατών μελών και της Ένωσης. Εν κατακλείδι, ο δεύτερος ενδιαφερόμενος υποστήριξε ότι η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η Σλοβενία ταλανιζόταν από σοβαρή οικονομική κρίση όταν αποφάσισε να χορηγήσει κρατική ενίσχυση στην NLB και όταν υποβλήθηκαν οι δεσμεύσεις·

γ) ο τρίτος ενδιαφερόμενος, ένας Σλοβάκος πολίτης, υποστήριξε ότι η Επιτροπή, εκδίδοντας την απόφαση του 2013, παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχείρισης. Ο τρίτος ενδιαφερόμενος έκρινε, επίσης, ότι η αντιμετώπιση της NLB από την Επιτροπή στερούνταν νομικής βάσης·

δ) ο τέταρτος ενδιαφερόμενος, κάτοχος καταθετικού λογαριασμού σε ξένο νόμισμα σε αλλοδαπό υποκατάστημα της Ljubljanska Banka d.d., σχολίασε κυρίως την εκτέλεση μιας απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ([19]) και αναφέρθηκε στο μέρος της απόφασης που αφορά την επιστροφή των καταθέσεων σε ξένο νόμισμα.

#### 3.2. **Απαντήσεις της Σλοβενίας στις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων σχετικά με την απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018**

(28) Σε απάντηση που έδωσε στις 15 Ιουνίου 2018 στις παρατηρήσεις τις οποίες έλαβε σχετικά με την απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018, η Σλοβενία έκρινε ότι οι περισσότερες παρατηρήσεις αφορούν παλαιότερες αποφάσεις των σλοβενικών αρχών και την απόφαση του 2013. Η Σλοβενία υπογράμμισε ότι, το 2013, δεν ενέργησε μόνο ως υπεύθυνη ιδιοκτήτρια της NLB, αλλά και με σκοπό την προστασία της δημοσιονομικής σταθερότητας της χώρας. Η Σλοβενία δήλωσε ότι ενέργησε με τη δέουσα επιμέλεια και με σκοπό τον περιορισμό του κινδύνου μιας συστημικής διαταραχής στο ελάχιστο.

(29) Όσον αφορά τις παρατηρήσεις σχετικά με τη διαφορά των καταθέσεων σε ξένο νόμισμα, όπως περιγράφεται στο στοιχείο δ) της αιτιολογικής σκέψης 27, η Σλοβενία έκρινε ότι τα οι λόγω παρατηρήσεις δεν ήταν αντικείμενο της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.

---

([18]) Αναφορικά με την απόφαση της Επιτροπής για κρατική ενίσχυση τεσσάρων ιταλικών ενδιάμεσων τραπεζών και της Novobanco: βλέπε απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης αριθ. SA.43976 (2015/N) – Πορτογαλία – Τροποποίηση της εξυγίανσης της Banco Espirito Santo SA (Novo Banco SA) του 2014 (ΕΕ C 390 της 21.10.2016, σ. 5) και στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης αριθ. SA.39543 (2015/N), SA. 41134 (2015/N), SA. 41925 (2015/N) και SA. 43547 (2015/N) – Ιταλία – Δεύτερη τροποποίηση της εξυγίανσης των Banca delle Marche S.p.A, Banca Popolare dell'Etruria e del Lazio Soc. Coop., Cassa di Risparmio de Ferrara SpA και Cassa di Risparmio della Provincia di Chieti S.p.A. (ΕΕ C 61 της 16.2.2018, σ. 1).

([19]) Ališić και λοιποί κατά Βοσνίας- Ερζεγοβίνης, Κροατίας, Σερβίας, Σλοβενίας και της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας (http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-145575).

(30) Αναφορικά με το επιχείρημα ότι οποιαδήποτε περαιτέρω μέτρα θα δυσχέραιναν τις προοπτικές μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της NLB, η Σλοβενία θεώρησε ότι η αξιολόγηση των δεσμεύσεων που διενήργησε η Επιτροπή θα έπρεπε να βασίζεται στη δική της αξιολόγηση, η οποία περιλαμβάνεται στην απόφαση του 2013, ήτοι ότι η δέσμευση πώλησης θα απέτρεπε την άσκηση επιρροής στην NLB από το κράτος ως ιδιοκτήτη. Η Σλοβενία θεωρεί ότι επιπρόσθετα αντισταθμιστικά μέτρα εμπορικής φύσης δεν θα συνεισέφεραν στον εν λόγω στόχο.

(31) Η Σλοβενία υπογράμμισε ότι, επί του παρόντος, δεν εμπλέκεται στις καθημερινές δραστηριότητες της NLB.

## 4. ΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ

(32) Σε απάντησή της στην απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018, η Σλοβενία εξέφρασε την άποψη ότι τα μέτρα ενίσχυσης υπέρ της NLB θα εξακολουθούσαν να είναι συμβατά προς την εσωτερική αγορά βάσει των τροποποιημένων δεσμεύσεων που υπέβαλε η Σλοβενία στις 21 Δεκεμβρίου 2017. Η Σλοβενία επεσήμανε ότι η βιωσιμότητα της NLB ως δικαιούχου της ενίσχυσης θα εξακολουθούσε να διασφαλίζεται και ότι το σύνολο των δεσμεύσεων θα παρέμενε ισοδύναμο όσον αφορά τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων και τα αντισταθμιστικά μέτρα.

(33) Σύμφωνα με τη Σλοβενία, προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις δεσμεύσεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της απόφασης του 2013, η NLB υλοποίησε ορισμένα μέτρα με τους εξής στόχους:

α) να ενισχυθεί το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης της NLB·

β) να ενισχυθούν οι πολιτικές τιμολόγησης και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου·

γ) να αποκατασταθεί η ισορροπία των δραστηριοτήτων με στροφή προς δραστηριότητες χαμηλότερου κινδύνου·

δ) να διορθωθεί η δομή του ισολογισμού της NLB· και

ε) να αποκατασταθεί η μακροπρόθεσμη κερδοφορία της NLB.

(34) Ως αποτέλεσμα των μέτρων αυτών, η Σλοβενία θεώρησε ότι η NLB έχει επιστρέψει στη μακροπρόθεσμη κερδοφορία, εφόσον είναι σε θέση να καλύπτει όλα τα έξοδά της και εξακολουθεί να επιτυγχάνει επαρκή απόδοση ιδίων κεφαλαίων.

(35) Η Σλοβενία αναγνώρισε ότι το σημείο 15 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης ([20]) προέβλεπε ρητά ότι η περίοδος αναδιάρθρωσης θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν συντομότερη. Ωστόσο, η Σλοβενία τόνισε ότι η καθυστερημένη υλοποίηση της δέσμευσης πώλησης σχετιζόταν με τη διαφορά κατά της NLB αναφορικά με τις καταθέσεις ξένου συναλλάγματος στην Κροατία ([21]), την οποία θεωρούσε εκτός ελέγχου της Σλοβενίας. Στη συνέχεια, η Σλοβενία υπέδειξε ότι θα κατάρτιζε ένα αξιόπιστο χρονοδιάγραμμα για την πώληση του μεριδίου 75 % - 1 που κατείχε στην NLB, έως τα τέλη του 2019, μεγάλο μέρος του οποίου θα πωλούνταν ήδη από το 2018.

(36) Η Σλοβενία δέχτηκε ότι οι υφιστάμενες δεσμεύσεις που αφορούσαν την υγιή εταιρική διακυβέρνηση της NLB θα έπρεπε να παραταθούν, αλλά υποστήριξε επίσης ότι η ανάγκη για παράταση των υφιστάμενων δεσμεύσεων που σχετίζονταν με αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού θα έπρεπε να βασίζονται σε κατά περίπτωση αξιολόγηση. Η εν λόγω ανάλυση θα έπρεπε να λαμβάνει υπόψη τις μεταβληθείσες συνθήκες τις αγοράς από το 2013 και μετά. Επιπροσθέτως, η Σλοβενία υποστήριξε ότι οι δεσμεύσεις δεν θα πρέπει να παρακωλύουν τη βιωσιμότητα της NLB, αλλά να συμβάλουν στην αποκατάστασή της. Από την άποψη αυτή, η Σλοβενία έκρινε ότι η δέσμευση εκποίησης των βαλκανικών θυγατρικών σε περίπτωση μη έγκαιρης πώλησης του μεριδίου της στην NLB, δέσμευση της Σλοβενίας στο πλαίσιο της απόφασης του 2013, δεν αποτελεί αντισταθμιστικό μέτρο, καθώς δεν αντιμετωπίζει στρέβλωση της αγοράς και δεν βελτιώνει ούτε προάγει τη βιωσιμότητα της NLB.

(37) Όσον αφορά την παρατήρηση της Επιτροπής ότι η NLB δεν έχει ακόμη εκδώσει νέες οφειλές μειωμένης εξασφάλισης ([22]), η Σλοβενία υπογράμμισε ότι μια ξένη θυγατρική της NLB (η NLB Banka στα Σκόπια) είχε πωλήσει νέα οφειλή μειωμένης εξασφάλισης ύψους 10 εκατ. EUR τον Ιούνιο του 2015 σε […]. Επιπλέον, η Σλοβενία υπογράμμισε ότι η NLB είχε ανταποκριθεί σε όλες τις κανονιστικές κεφαλαιακές απαιτήσεις της και συνέχιζε να έχει πλεονάζοντα επίπεδα κεφαλαίου ώστε να αντεπεξέλθει σε μια δυνητική ακραία κατάσταση. Ως εκ τούτου, η Σλοβενία έκρινε ότι η δέσμευση της NLB να εκδώσει επιπρόσθετα μέσα χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας δεν θα συνεισέφερε στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της, δεδομένης επίσης της πλεονάζουσας ρευστότητας.

([20]) Ανακοίνωση της Επιτροπής περί της αποκατάστασης της βιωσιμότητας και αξιολόγησης των μέτρων αναδιάρθρωσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ C 195 της 19.8.2009, σ. 9).

([21]) Η διαφορά αφορά εκκρεμούσες κροατικές δικαστικές υποθέσεις για καταθέσεις σε ξένο νόμισμα Κροατών καταθετών (πελατών της Ljubljanska banka d.d., Λιουμπλιάνα, υποκατάστημα Ζάγκρεμπ), ζήτημα που χρονολογείται πριν από τη διάλυση της πρώην Γιουγκοσλαβίας. Από το 2017, έχουν εκδικαστεί τρεις υποθέσεις κατά της NLB από δευτεροβάθμια κροατικά δικαστήρια, με την απόφαση να υποχρεώνει την τράπεζα να επιστρέψει το κεφάλαιο συν τους τόκους και τα δικαστικά έξοδα. Επιπλέον, τον Μάιο του 2018, το Συνταγματικό Δικαστήριο της Κροατίας απέρριψε την έφεση της NLB κατά υπόθεσης που η τράπεζα είχε χάσει το 2015

([22]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 58 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.

(38) Όσον αφορά την παρατήρηση της Επιτροπής ότι η NLB εξακολουθούσε να έχει υψηλό επίπεδο μη εξυπηρετούμενων δανείων ([23]), η Σλοβενία υποστήριξε ότι η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της NLB δεν μπορεί να αμφισβητηθεί αποκλειστικά και μόνο βάσει του εν λόγω επιχειρήματος. Επιπλέον, η Σλοβενία υπογράμμισε ότι η NLB έχει περιορίσει σημαντικά το χαρτοφυλάκιο των μη εξυπηρετούμενων δανείων της από τον Δεκέμβριο του 2013 (κατά 70 %) ως αποτέλεσμα βελτιωμένων διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου.

(39) Όσον αφορά την αξιολόγηση της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η Σλοβενία δεν απέδειξε πειστικά ότι αντιμετώπισε αποτελεσματικά τα προβλήματα εταιρικής διακυβέρνησης της NLB ([24]), η Σλοβενία υποστήριξε ότι η εν λόγω αναφορά δεν αποτύπωνε με ακρίβεια τα επιτεύγματα της NLB στον συγκεκριμένο τομέα. Η Σλοβενία έκρινε ότι για διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ετών, η καθημερινή δραστηριότητα της NLB διενεργούνταν από μια διεθνή διαχειριστική ομάδα με συναφές ιστορικό και εμπειρία, η οποία ήταν απολύτως ανεξάρτητη από το σλοβενικό κράτος. Επίσης, η Σλοβενία υπογράμμισε τα ακόλουθα μέτρα που λήφθηκαν προκειμένου να καταδειχτεί ότι η διάρθρωση εταιρικής διακυβέρνησης της NLB είχε βελτιωθεί σημαντικά:

α) Η Σλοβενία ίδρυσε την Slovenian Sovereign Holding (Κρατική Εταιρεία Χαρτοφυλακίου -«SSH») για την ορθή διαχείριση όλων των κρατικών περιουσιακών στοιχείων.

β) Η απόφαση της Σλοβενίας εγκρίθηκε από τον νομοθέτη της Σλοβενίας και προβλέπει κριτήρια επιλογής για τον διορισμό μελών του εποπτικού συμβουλίου της SSH.

γ) Η NLB εφάρμοσε ένα δυαδικό σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης, στο οποίο το διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο για τις καθημερινές δραστηριότητες και εποπτεύεται από το εποπτικό συμβούλιο.

(40) Η Σλοβενία επεσήμανε ότι η μη συμμόρφωσή της με την προθεσμία της δέσμευσης όσον αφορά την πώληση δεν επηρέασε το ποσό της κρατικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε υπέρ της NLB, τους όρους και τις περιστάσεις υπό τις οποίες χορηγήθηκε η κρατική ενίσχυση ούτε την ίδια συνεισφορά και ίδιο καταμερισμό των επιβαρύνσεων της NLB. Στο πλαίσιο αυτό, η Σλοβενία έκρινε ότι η μη συμμόρφωσή της δεν θα έπρεπε να έχει αντίκτυπο στα μέτρα που απαιτούνται για τον περιορισμό αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

(41) Η Σλοβενία έκρινε επίσης ότι η απόφαση του 2013 και οι δεσμεύσεις της σχετίζονταν μόνο με τα μέτρα κρατικής ενίσχυσης που χορηγήθηκαν το 2013 και υποστήριξε ότι οι προηγούμενες δύο ανακεφαλαιοποιήσεις είχαν ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή στις αποφάσεις της 7ης Μαρτίου 2011 και 2ας Ιουλίου 2012, αντίστοιχα.

(42) Η Σλοβενία έκρινε επίσης ότι οποιαδήποτε επιπρόσθετα μέτρα για τη βιωσιμότητα, τον καταμερισμό των επιβαρύνσεων και τον περιορισμό αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά δεν θα ήταν αναγκαία ούτε προσήκοντα. Σύμφωνα με τη Σλοβενία, τέτοια επιπρόσθετα μέτρα θα παραβίαζαν τη θεμελιώδη αρχή της αναλογικότητας της Ένωσης και θα αντέβαιναν στην πάγια πρακτική της Επιτροπής.

(43) Η Σλοβενία επιβεβαίωσε ότι σκοπεύει επίσης να θεσπίσει έναν μηχανισμό, ο οποίος θα χρηματοδοτείται από το αποκαλούμενο Ταμείο Διαδοχής ([25]), προκειμένου να αποζημιώσει την NLB για τις νομικές συνέπειες που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δικαστική διαφορά στην Κροατία ([26]). Για τον σκοπό αυτό, η Σλοβενία εξέδωσε πράξη με σκοπό να προστατευτεί η αξία της κεφαλαιακής επένδυσης της Δημοκρατίας της Σλοβενίας στην NLB ([27]). Στις παρατηρήσεις που υπέβαλε στις 25 Ιουλίου 2018, η Σλοβενία υπογράμμισε το γεγονός ότι εξακολουθούσε να καταβάλει προσπάθειες για την εξουδετέρωση ή τον μετριασμό, κατά το δυνατόν, των πιθανών οικονομικών επιπτώσεων για την NLB, προκειμένου να ολοκληρωθεί επιτυχώς η πώληση του μεριδίου 75 %-1 στην NLB κατά τρόπο που θα μεγιστοποιεί την αξία για τους Σλοβένους φορολογουμένους. Η Σλοβενία θεωρεί ότι ο εν λόγω μηχανισμός θα μετρίαζε τον αντίκτυπο της κροατικής διαφοράς σχετικά με την τιμή πώλησης της NLB, θα εφαρμοζόταν στο πλαίσιο της διαδικασίας πώλησης και, συνεπώς, δεν θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ.

(44) Η Σλοβενία, στις παρατηρήσεις που υπέβαλε, συμπεριέλαβε επιπρόσθετες πληροφορίες μέσω έκθεσης που καταρτίστηκε από τον οικονομικό της σύμβουλο, προκειμένου να καταδείξει ότι ο μηχανισμός αντιστάθμισης για την προστασία από τις συνέπειες της συνεχιζόμενης διαφοράς θα μπορούσε επίσης να διασφαλιστεί από ιδιώτη πωλητή. Η έκθεση περιλαμβάνει ενδεικτική αξιολόγηση της πιθανότητας επιτυχίας της πώλησης του μεριδίου της NLB βάσει δύο σεναρίων αναφορικά με την κροατική διαφορά για τις καταθέσεις σε ξένο νόμισμα: το ένα σενάριο περιλαμβάνει τον μηχανισμό (με δυνητικές πληρωμές στο πλαίσιο του μηχανισμού σε μεταγενέστερο στάδιο) και το άλλο δεν τον περιλαμβάνει. Ουσιαστικά, η έκθεση επεσήμανε, βάσει των πρόσφατων δικαστικών αποφάσεων στην Κροατία, ότι οι επενδυτές θα τιμολογούσαν το άνοιγμα της κροατικής διαφοράς σχεδόν στο 100 % του μέγιστου ανοίγματος. Επιπλέον, η ΕΚΤ, στο πλαίσιο της εποπτικής λειτουργίας της, επέβαλε περιορισμούς όσον αφορά τα μερίσματα εξαιτίας της συνεχιζόμενης διαφοράς (για ενδεχόμενη διανομή μερισμάτων απαιτείται η προηγούμενη συγκατάθεση της ΕΚΤ). Συνεπώς, χωρίς τον

([23]) Όπ. π.

([24]) Όπ. π.

([25]) Το Ταμείο Διαδοχής της Δημοκρατίας της Σλοβενίας είναι ένα δημόσιο χρηματοδοτικό ταμείο, το οποίο ιδρύθηκε με σκοπό να εφαρμόσει τη συμφωνία για ζητήματα διαδοχής και, από την άποψη αυτή, να ασκεί τα δικαιώματα και να τακτοποιεί τις υποχρεώσεις της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, στο πλαίσιο της διαδικασίας κατανομής περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων και ευθυνών της πρώην Γιουγκοσλαβίας, και να ασκεί άλλες αρμοδιότητες σχετιζόμενες με ζητήματα διαδοχής της πρώην Γιουγκοσλαβίας.

([26]) Η διαφορά αφορά εκκρεμείς κροατικές δικαστικές υποθέσεις σχετιζόμενες με καταθέσεις σε ξένο νόμισμα οι οποίες επεστράφησαν σε Κροάτες καταθέτες (πελάτες της Ljubljanska banka d.d,. υποκατάστημα Ζάγκρεμπ) μετά τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας. Σε ορισμένες πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις κρίθηκε ότι η NLB και η Ljublanska banka d.d., Λιουμπλιάνα, ευθύνονται από κοινού και εις ολόκληρον.

([27]) Νόμος 52/2018 που δημοσιεύτηκε στις 27 Ιουλίου 2018 στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας αριθ. 52/2018 https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2018-01-2645/zakon-za-zascito-vrednosti-kapitalske-nalozbe-republike-slovenije-v-novi-ljubljanski-banki-d-d–ljubljana-zvknnlb

μηχανισμό, η NLB θα περιοριζόταν στη δυνατότητά της να καταβάλλει μερίσματα, γεγονός που, κατά πάσα πιθανότητα, θα περιόριζε τον αριθμό των δυνητικών επενδυτών. Η έκθεση συμπέρανε ότι το συνδυαστικό αποτέλεσμα του μειωμένου επενδυτικού ενδιαφέροντος και του αυξημένου κινδύνου στις ταμειακές ροές της NLB (ως αποτέλεσμα τόσο της διαφοράς όσο και της αναβολής των πληρωμών μερισμάτων) θα ωθούσε τους επενδυτές να απαιτούν υψηλότερη απόδοση ιδίων κεφαλαίων, ώστε να διασφαλίζουν την πλήρη κάλυψη της αρχικής δημόσιας προσφοράς («IPO»). Ο συνδυαστικός αρνητικός αντίκτυπος στην τιμή πώλησης της υποχρέωσης ([…] [28]) και την απαίτηση για υψηλότερη απόδοση ιδίων κεφαλαίων από τον χαμηλότερο αριθμό επενδυτών ([…] [29]) θα ανερχόταν σε […]. Η έκθεση συμπέρανε ότι το εν λόγω αριθμητικό στοιχείο είναι υψηλότερο από το, υπολογισμένο από την NLB, μέγιστο ονομαστικό διακυβευόμενο ποσό ύψους […] που απορρέει από τη διαφορά. Συνεπώς, η έκθεση υποστηρίζει την άποψη ότι η θέσπιση ενός μηχανισμού αντιστάθμισης σε σχέση με την κροατική διαφορά με στόχο τη στήριξη της τιμής πώλησης της NLB θα οδηγήσει τελικά σε υψηλότερα καθαρά έσοδα για τη Σλοβενία.

## 5. ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗ ΣΛΟΒΕΝΙΑ

(45) Στις 13 Ιουλίου 2018, οι σλοβενικές αρχές υπέβαλαν νέο σύνολο δεσμεύσεων ως προς τις κρατικές ενισχύσεις.

(46) Η Σλοβενία, επιδιώκοντας να τροποποιήσει τη δέσμευση πώλησης, πρότεινε τη μείωση του μεριδίου της στην NLB έως τη μειοψηφία αρνησικυρίας, ως εξής:

(1) κατά τουλάχιστον 50 % συν μία μετοχή («50 % + 1») έως την 31η Δεκεμβρίου 2018

(2) τις υπόλοιπες μετοχές πέραν της μειοψηφίας αρνησικυρίας έως την 31η Δεκεμβρίου 2019.

(47) Στον προτεινόμενο κατάλογο τροποποιήσεων, η Σλοβενία έκανε τη διάκριση μεταξύ διάφορων πιθανών σεναρίων σε σχέση με την πώληση του μεριδίου 75 %-1 στην NLB. Στα διάφορα αυτά σενάρια, εφαρμόζονται διάφορες ομάδες δεσμεύσεων (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 50 έως 52) και προθεσμίες δεσμεύσεων, όπως περιγράφεται στον πίνακα 3.

(48) Η Σλοβενία ισχυρίζεται ότι σε περίπτωση που δεν υπογράψει δεσμευτική συμφωνία αγοραπωλησίας για την πώληση των μετοχών της στην NLB σύμφωνα με την τροποποιημένη δέσμευση πώλησης και με το χρονοδιάγραμμα που καθορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 46, ο καταπιστευματοδόχος εκποίησης θα λάβει από τη Σλοβενία αποκλειστική εντολή να προβεί σε μείωση του μεριδίου της Σλοβενίας στην NLB έως τη μειοψηφία αρνησικυρίας για […].

(49) Σε περίπτωση ευνοϊκών συνθηκών αγοράς, η Σλοβενία δεν αποκλείει το ενδεχόμενο πώλησης μεριδίου άνω του 50 % + 1 έως και ολόκληρου του μεριδίου 75 % - 1 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

(50) Αναφορικά με τις δεσμεύσει που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της απόφασης του 2013, η Σλοβενία προτείνει την τροποποίηση και παράταση των ακόλουθων υφιστάμενων δεσμεύσεων («Δεσμεύσεις ομάδας 1»):

α) τη διάθεση των θέσεων και των δικαιωμάτων ψήφου στο εποπτικό συμβούλιο και τις επιτροπές του σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες σύμφωνα με την παράγραφο 9.6 των δεσμεύσεων του 2013 που έχουν τροποποιηθεί, μόνο εφόσον ποσοστό 100 % των θέσεων διατίθεται σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες (αντί τριών τετάρτων των προηγούμενων δεσμεύσεων).

β) τη διασφάλιση ότι κάθε τράπεζα κρατικής ιδιοκτησίας εξακολουθεί να αποτελεί χωριστή οικονομική μονάδα με ανεξάρτητες εξουσίες λήψης αποφάσεων σύμφωνα με την παράγραφο 9.10 των δεσμεύσεων του 2013.

γ) τη διασφάλιση ότι οι εταιρείες που ανήκουν στο σλοβενικό κράτος σε καμία περίπτωση δεν τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης σε σύγκριση με εταιρείες μη κρατικής ιδιοκτησίας (μη διάκριση) σύμφωνα με την παράγραφο 11 των δεσμεύσεων του 2013.

δ) τη συμμόρφωση προς την απαγόρευση πράξεων εξαγοράς όπως περιγράφεται στην παράγραφο 12.4 των δεσμεύσεων του 2013.

(51) Επιπροσθέτως, άλλες υφιστάμενες δεσμεύσεις πρόκειται να παραταθούν έως ότου η Σλοβενία μειώσει το μερίδιό της στην NLB έως τη μειοψηφία αρνησικυρίας («Ομάδα δεσμεύσεων 2»):

α) Η δέσμευση μείωσης του κόστους της παραγράφου 2 των δεσμεύσεων του 2013, η οποία τροποποιείται μόνον στον βαθμό που οι λειτουργικές δαπάνες σε επίπεδο ομίλου (εξαιρουμένων εκτάκτων εφάπαξ δαπανών μη τακτικού χαρακτήρα) μπορούν να ανέρχονται σε ανώτατο ποσό ύψους […] EUR σε ετήσια βάση.

---

([28]) Η τιμή […] βασίζεται σε δεδουλευμένους τόκους ύψους ~[…] του ζητούμενου υπολοίπου του χρέους στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης διαφοράς ([…])· ο υπολογισμός των τόκων βασίζεται στον υπολογισμό των τόκων στις δικαστικές αποφάσεις.

([29]) Η τιμή […] αντιστοιχεί στην απαίτηση για υψηλότερη απόδοση ιδίων κεφαλαίων ύψους […] που, στη συνέχεια, χρησιμοποιείται για την αφαίρεση των αναμενόμενων πληρωμών μερισμάτων βάσει του επιχειρηματικού σχεδίου της NLB για τον υπολογισμό της επίπτωσης στην τιμή της IPO.

β) Η δέσμευση εκποίησης μη βασικών θυγατρικών της παραγράφου 4 των δεσμεύσεων του 2013, η οποία τροποποιείται μόνο στον βαθμό που η NLB δεν εισέρχεται εκ νέου σε επιχειρήσεις και δραστηριότητες τις οποίες έπρεπε να εκποιήσει.

γ) Η δέσμευση απαγόρευσης διαφήμισης και επιθετικών εμπορικών στρατηγικών της παραγράφου 12.1 των δεσμεύσεων του 2013.

δ) Ο μηχανισμός επιστροφής κεφαλαίου και η δέσμευση απαγόρευσης διανομής μερισμάτων της παραγράφου 12.2 των δεσμεύσεων του 2013 τροποποιούνται στον βαθμό που, βάσει των ελεγμένων λογαριασμών στο τέλος της χρήσης, η NLB θα καταβάλλει στους μετόχους της τουλάχιστον το ποσό των καθαρών εσόδων της, με την επιφύλαξη των περιορισμών που θέτουν οι ευρωπαϊκοί και σλοβενικοί κανονισμοί και υπό την προϋπόθεση ότι ικανοποιούνται ορισμένες ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις.

ε) Η δέσμευση καταπιστευματοδόχου παρακολούθησης της παραγράφου 18 των δεσμεύσεων του 2013, η οποία θα εξακολουθεί να εφαρμόζεται έως τα τέλη του 2019.

στ) Η δέσμευση καταπιστευματοδόχου εκποίησης της παραγράφου 19 των δεσμεύσεων του 2013.

(52) Αναφορικά με τη δέσμευση για υψηλότερη απόδοση ιδίων κεφαλαίων (AIK) και τη δέσμευση για διαχείριση κινδύνου και πιστωτικές πολιτικές σύμφωνα με τις παραγράφους 10.1 έως 10.6 των δεσμεύσεων του 2013, η Σλοβενία προτείνει την παράταση της εν λόγω δέσμευσης έως ότου πωληθεί μερίδιο τουλάχιστον 50 % + 1 στην NLB και τροποποίηση μόνο στον βαθμό που η τιμολόγηση των νέων δανείων κριθεί επαρκής αν το νέο δάνειο συμβάλλει στην επίτευξη θετικής απόδοσης ιδίων κεφαλαίων (AIK) προ φόρου […] είτε επί του συγκεκριμένου δανείου είτε επί κάθε πελάτη. Ωστόσο, αν η Σλοβενία δεν μειώσει το μερίδιό της στην NLB έως τη μειοψηφία αρνησικυρίας έως τις […], η δέσμευση για AIK θα ισχύει εκ νέου από τις […] έως ότου η Σλοβενία μειώσει το μερίδιό της στην NLB έως τη μειοψηφία αρνησικυρίας.

(53) Επίσης, η Σλοβενία υποβάλλει τις ακόλουθες επιπρόσθετες δεσμεύσεις ως αντισταθμιστικά μέτρα για την καθυστερημένη διαδικασία πώλησης («Ομάδα δεσμεύσεων 3»):

α) Η NLB θα εκδώσει μέσο κατηγορίας 2 το αργότερο έως τις […] προς επενδυτές ανεξάρτητους από τη Σλοβενία, εκτός από την περίπτωση διαταραχών στις αγορές και με την επιφύλαξη της έγκρισης της Επιτροπής.

β) Η NLB θα προβεί σε παύση δραστηριοτήτων [10-20] καταστημάτων στη Σλοβενία έως τις […].

(54) Επιπροσθέτως, η Σλοβενία ισχυρίζεται επιπλέον ότι σε περίπτωση που δεν μειώσει το μερίδιό της στην NLB έως τη μειονότητα αρνησικυρίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018, η NLB θα αποποιηθεί το μερίδιό της στην ασφαλιστική θυγατρική NLB Vita έως τις […].

*Πίνακας 3*

**Εφαρμοστέες δεσμεύσεις και προθεσμίες σε διάφορα σενάρια**

| Σενάριο | Δεσμεύσεις ομάδας 1 | Δεσμεύσεις ομάδας 2 | Δεσμεύσεις ομάδας 3 | NLB Vita | AIK (περιλαμβανομένων της διαχείρισης κινδύνου και των πιστωτικών πολιτικών) |
|---|---|---|---|---|---|
| Η Σλοβενία πωλεί μερίδιο 75 %-1 στην NLB έως τις 31.12.18 | Έως τις 31.12.18 εκτός από τη δέσμευση για απαγόρευση πράξεων εξαγοράς (έως τις 31.12.19) | Έως τις 31.12.18 εκτός από τη δέσμευση για καταπιστευματοδόχο παρακολούθησης (έως τις 31.12.19) | Έκδοση μέσου κατηγορίας 2 έως τις […]<br>Παύση δραστηριοτήτων [10-20] καταστημάτων έως τις […] | Άνευ αντικειμένου | Μέχρι την πώληση μεριδίου τουλάχιστον 50 % + 1 στην NLB |
| Η Σλοβενία πωλεί μερίδιο 50 % + 1 στην NLB έως τις 31.12.18 και τις εναπομείνασες μετοχές άνω της μειοψηφίας αρνησικυρίας έως τις 31.12.2019 | Έως τις 31.12.19 | Μέχρι την πώληση μεριδίου 75 % - 1 στην NLB, εκτός από τη δέσμευση για καταπιστευματοδόχο παρακολούθησης (έως τις 31.12.19). | Έκδοση μέσου κατηγορίας 2 έως τις […]<br>Παύση δραστηριοτήτων [10-20] καταστημάτων έως τις […] | Πώληση πριν από τις […] | Μέχρι την πώληση μεριδίου τουλάχιστον 50 % + 1 στην NLB και από […] μέχρι την πώληση του 75 % - 1 της NLB |

| Σενάριο | Δεσμεύσεις ομάδας 1 | Δεσμεύσεις ομάδας 2 | Δεσμεύσεις ομάδας 3 | NLB Vita | ΑΙΚ (περιλαμβανομένων της διαχείρισης κινδύνου και των πιστωτικών πολιτικών) |
|---|---|---|---|---|---|
| Η Σλοβενία δεν πωλεί μερίδιο 50 % + 1 στην NLB έως τις 31.12.18, ο καταπιστευματοδόχος εκποίησης υποχρεούται να πωλήσει το μερίδιο της Σλοβενίας έως τη μειοψηφία αρνησικυρίας. | Έως τις 31.12.18 εκτός από τη δέσμευση για απαγόρευση πράξεων εξαγοράς (έως τις 31.12.19) | Έως τις 31.12.18 εκτός από τη δέσμευση για καταπιστευματοδόχο παρακολούθησης (έως τις 31.12.19) | Έκδοση μέσου κατηγορίας 2 έως τις […]<br>Παύση δραστηριοτήτων [10-20] καταστημάτων έως τις […] | Πώληση πριν από τις […] | Μέχρι την πώληση μεριδίου τουλάχιστον 50 % + 1 στην NLB και από […] μέχρι την πώληση μεριδίου 75 % - 1 στην NLB |
| Η Σλοβενία πωλεί μερίδιο 50 % + 1 στην NLB έως τις 31.12.18, αλλά δεν πωλεί τις εναπομείνασες μετοχές άνω της μειοψηφίας αρνησικυρίας έως τις 31.12.2019 | Έως τις 31.12.19 | Μέχρι την πώληση μεριδίου 75 % - 1 στην NLB, εκτός από τη δέσμευση για καταπιστευματοδόχο παρακολούθησης (έως τις 31.12.19). | Έκδοση μέσου κατηγορίας 2 έως τις […]<br>Παύση δραστηριοτήτων [10-20] καταστημάτων έως τις […] | Πώληση πριν από τις […] | Μέχρι την πώληση μεριδίου τουλάχιστον 50 % + 1 στην NLB και από […] μέχρι την πώληση μεριδίου 75 % - 1 στην NLB |

## 6. **ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ**

### 6.1. **Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης**

(55) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, κρατικές ενισχύσεις είναι οποιεσδήποτε ενισχύσεις χορηγούνται από τα κράτη ή μέσω κρατικών πόρων υπό οποιαδήποτε μορφή, που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

(56) Η Επιτροπή ήδη συμπέρανε στην απόφαση του 2013 ότι τα μέτρα που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 18 αντιστοιχούν σε κρατική ενίσχυση. Η εκτίμηση αυτή παραμένει αμετάβλητη ([30]).

(57) Η Επιτροπή θα εκτιμήσει στις αιτιολογικές σκέψεις 58 έως 62 κατά πόσο πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις προκειμένου ένα μέτρο να θεωρείται κρατική ενίσχυση για τον μηχανισμό αντιστάθμισης που περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 43 («μηχανισμός αντιστάθμισης»). Δεδομένου ότι τα κριτήρια της κρατικής ενίσχυσης είναι σωρευτικής φύσης, ένα μέτρο δεν θεωρείται κρατική ενίσχυση όταν δεν πληρούται τουλάχιστον ένα από τα τέσσερα κριτήρια κρατικής ενίσχυσης.

(58) Η Επιτροπή θα αξιολογήσει κατά πόσο ο μηχανισμός αντιστάθμισης που η Σλοβενία προτίθεται να θέσει σε ισχύ θα μπορούσε να προσδώσει πλεονέκτημα στην NLB. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα εφαρμόσει το κριτήριο του «φορέα της οικονομίας της αγοράς» (ΦΟΑ), που μπορεί να εφαρμοστεί σε διάφορες οικονομικές συναλλαγές. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο μηχανισμός αντιστάθμισης παρέχεται στο πλαίσιο πώλησης περιουσιακών στοιχείων και ότι, συνεπώς, η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόσει το «κριτήριο του ιδιώτη πωλητή». Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσο ένας υποθετικός ιδιώτης πωλητής θα παρείχε τον ίδιο μηχανισμό αντιστάθμισης, στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας πώλησης.

(59) Πρώτον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο μηχανισμός αντιστάθμισης αφορά δικαστικές υποθέσεις οι οποίες εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα και στις οποίες οι επενδυτές δεν διαθέτουν αναγκαστικά εκτενή πείρα όσον αφορά την εκτίμηση της αξίας ([31]). Πρόσφατα, τα κροατικά δικαστήρια εξέδωσαν απόφαση κατά της NLB, εξέλιξη που έφερε το ζήτημα στην προσοχή των επενδυτών ([32]). Η διαφορά χρονολογείται πριν από τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας και δεν συνδέεται με τις πρόσφατες λειτουργίες και δραστηριότητες της NLB. Το γεγονός ότι οι ισχυρισμοί μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα η NLB να θεωρηθεί ότι ευθύνεται από κοινού και εις ολόκληρον με τη Ljubljanska banka d.d. περιπλέκει περαιτέρω την εκτίμηση της αξίας της απαίτησης, καθώς είναι δυσκολότερο να εκτιμηθεί ο αντίκτυπος της εν λόγω απαίτησης μόνο στην NLB. Η Επιτροπή κατανοεί ότι οι εν λόγω δυσκολίες αναφορικά με την εκτίμηση της αξίας μπορεί

([30]) Αναφορικά με την παρατήρηση της Σλοβενίας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 41) ότι οι δεσμεύσεις σχετίζονται μόνο με την ανακεφαλαιοποίηση του 2013, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι δύο πρώτες ανακεφαλαιοποιήσεις εγκρίθηκαν προσωρινά σε αποφάσεις διάσωσης και εγκρίθηκαν μόνο ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης στο πλαίσιο της απόφασης του 2013, υπό το φως του σχεδίου αναδιάρθρωσης και των δεσμεύσεων που υποβλήθηκαν. Συνεπώς, οι δεσμεύσεις που υποβλήθηκαν σχετίζονται επίσης με τις δύο πρώτες ανακεφαλαιοποιήσεις.

([31]) Σε αντίθεση με τις νομικές αξιώσεις που είναι συχνότερες στις συνήθεις δραστηριότητες της εταιρείας, όπως απαιτήσεις που σχετίζονται με ευθύνες ή μη αποδεκτές πρακτικές πώλησης προϊόντων.

([32]) Βλέπε υποσημείωση 21.

να οδηγήσουν σε προβλήματα ασύμμετρης πληροφόρησης. Δεδομένων των εν λόγω στοιχείων, είναι κατανοητό ότι — απουσία τέτοιου μηχανισμού— οι επενδυτές θα προβούν στη μέγιστη δυνατή αποτίμηση. Καθώς οι επενδυτές θα έτειναν να λάβουν υπόψη το αρνητικότερο δυνατόν σενάριο, με τον μηχανισμό οι σλοβενικές αρχές θα μπορούσαν να διατηρήσουν τα θετικά στοιχεία ευνοϊκότερων δικαστικών αποφάσεων.

(60) Δεύτερον, η Επιτροπή επισημαίνει τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην έκθεση που υπέβαλε η Σλοβενία η οποία σημειώνει ότι, απουσία τέτοιου μηχανισμού αντιστάθμισης, ορισμένοι επενδυτές δεν θα εγγράφονται πια στην IPO, γεγονός που θα είχε αρνητικό αντίκτυπο στη τιμή πώλησης ([33]). Από την άποψη αυτή, η έκθεση υποδεικνύει κυρίως επενδυτές που ενδιαφέρονται για επενδύσεις με καταβολή μερισμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι το […] η ΕΚΤ, στο πλαίσιο της εποπτικής λειτουργίας της, επέβαλε περιορισμούς όσον αφορά τα μερίσματα εξαιτίας της συνεχιζόμενης διαφοράς. Ως αποτέλεσμα αυτού, δεν επετράπη στην NLB να καταβάλει μέρισμα το […] ([34]). Εν κατακλείδι, στη περίπτωση ενός σεναρίου χωρίς μηχανισμό, η έκθεση επισημαίνει ότι, για τον λόγο αυτό, θα υπάρχει αρνητικός αντίκτυπος στην τιμή πώλησης […] ([35]) και η απουσία ενός μηχανισμού αντιστάθμισης θα μπορούσε ακόμη και να θέσει σε κίνδυνο την ολοκλήρωση της IPO ([36]).

(61) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η έκθεση, η οποία βασίζεται σε εύλογες υποθέσεις που έχουν επαληθευτεί από την Επιτροπή, υποδεικνύει ότι η αρνητική και μαξιμαλιστική άποψη των επενδυτών σχετικά με την κροατική διαφορά ([…]) σε συνδυασμό με το μειωμένο ενδιαφέρον από την πλευρά των επενδυτών σε μερίσματα ([…]) υπερτερεί, με διαφορά, του εκτιμώμενου κόστους για το σλοβενικό κράτος δυνάμει του μηχανισμού ([…] κατ' ανώτατο όριο, αλλά χαμηλότερο σε περίπτωση ευνοϊκότερων δικαστικών αποφάσεων). Βάσει των εν λόγω στοιχείων, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο μηχανισμός θα έχει θετικό αντίκτυπο στα καθαρά έσοδα από την πώληση της NLB.

(62) Βάσει της εκτίμησης που αναπτύσσεται στις αιτιολογικές σκέψεις 58 έως 61, η Επιτροπή δέχεται ότι ένας ιδιώτης πωλητής, στις ιδιαίτερα ειδικές συνθήκες της κροατικής διαφοράς, επίσης θα προέβλεπε τον εν λόγω μηχανισμό αντιστάθμισης στο πλαίσιο μιας διαδικασίας πώλησης και ότι, ως εκ τούτου, η Σλοβενία δεν παρέχει πλεονέκτημα στην NLB. Καθώς τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ είναι σωρευτικά και δεδομένου ότι η προϋπόθεση της παροχής πλεονεκτήματος δεν πληρούται, η ύπαρξη πρόσθετης κρατικής ενίσχυσης μέσα από την εφαρμογή ενός μηχανισμού αντιστάθμισης αποκλείεται.

### 6.2. **Εκτίμηση της συμβατότητας**

(63) Αναφορικά με τις παρατηρήσεις της Σλοβενίας και άλλων ενδιαφερομένων στα τμήματα 3 και 4 της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ένας αριθμός των εν λόγω παρατηρήσεων σχετίζονται περισσότερο με την απόφαση του 2013. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι θα εκτιμήσει μόνο τα ζητήματα που τέθηκαν στην απόφαση έναρξης διαδικασίας του 2018 και δεν θα αξιολογήσει εκ νέου την απόφαση του 2013, ούτε όσον αφορά την εκτίμηση της ύπαρξης ενίσχυσης που διενεργήθηκε κατά το οικείο χρονικό διάστημα ούτε όσον αφορά τη συμβατότητα της εν λόγω ενίσχυσης βάσει των δεσμεύσεων που παρείχε η Σλοβενία το 2013. Ειδικότερα, η Επιτροπή δεν θα αξιολογήσει εκ νέου το συμπέρασμά της ότι η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της NLB βασιζόταν σημαντικά στη δέσμευση για πώληση της συμμετοχής της έως τη μειονότητα αρνησικυρίας. Η απαίτηση για αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της NLB πράγματι διασφάλιζε ότι η διαχείριση της NLB, σε όλα τα επίπεδά της, θα γινόταν κατά τρόπο ώστε να μεγιστοποιηθεί η αξία της και δεν θα επιδίωκε άλλους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους πολιτικούς στόχους.

(64) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ακόλουθες παρατηρήσεις των υπόλοιπων ενδιαφερομένων σχετίζονται με τις ανησυχίες και τα προκαταρκτικά ευρήματα που περιλαμβάνονται στην απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018:

α) η αναφορά του πρώτου ενδιαφερομένου σε άλλες περιπτώσεις κρατικής ενίσχυσης για τις οποίες η Επιτροπή είχε παράσχει παράταση των δεσμεύσεων πώλησης ([37]) και το επιχείρημα ότι τυχόν παράταση της προθεσμίας έως το 2019 είναι συνολικά συμφέρουσα για τη Σλοβενία και τους Σλοβένους φορολογουμένους.

β) το επιχείρημα που πρόβαλε ο πρώτος ενδιαφερόμενος ότι περαιτέρω δεσμεύσεις μόνο θα επιδείνωναν τις προοπτικές μακροπρόθεσμη βιωσιμότητας της NLB.

([33]) Η Επιτροπή, στις αιτιολογικές σκέψεις 28 και 29 της απόφασης τροποποίησης του 2017, συμπέρανε ότι η συναλλαγή ήταν σημαντική σε σύγκριση με τη ζήτηση των επενδυτών Η Επιτροπή παρατήρησε ότι η IPO της NLB θα ήταν σημαντικά μεγαλύτερη σε σχέση τα μεγέθη συμφωνιών που παρατηρήθηκαν πρόσφατα στην αγορά της ΚΑΕ. Επιπλέον, η Σλοβενία δεν εκπροσωπείται επαρκώς στους δείκτες της αγοράς, γεγονός που σημαίνει ότι υπάρχει περιορισμένη φυσική ζήτηση από επενδυτές που παρακολουθούν την εξέλιξη ενός δείκτη ή χρησιμοποιούν έναν δείκτη ως σημείο αναφοράς. Στην απόφαση τροποποίησης του 2017, η Επιτροπή συμπέρανε ότι, με βάση τα παραπάνω, μια πιο σταδιακή προσέγγιση στην πώληση των μετοχών ήταν δικαιολογημένη. Τυχόν χαμηλότερη ζήτηση ως αποτέλεσμα του αποκλεισμού περισσότερων επενδυτών πράγματι θα μειώσει τη δυνητική τιμή IPO.

([34]) Βλέπε επίσης το ακόλουθο δελτίο τύπου από τις 31 συνέλευση των μετόχων της NLB: https://www.nlb.si/investor-news-27-06-2018

([35]) Ο οικονομικός σύμβουλος υποθέτει ότι οι επενδυτές θα αυξήσουν την απαιτούμενη απόδοση ίδιων κεφαλαίων για την επένδυση έως τις […], γεγονός που θα είχε αρνητικό αντίκτυπο στην τιμή των μετοχών της NLB […].

([36]) Η Επιτροπή υπενθυμίζει, όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 44, ότι ο αντίκτυπος του κροατικού ζητήματος στην εκτίμηση της αξίας σε απόλυτες τιμές είναι σημαντικός.

([37]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 27α της παρούσας απόφασης.

(65) Όσον αφορά τη σύγκριση με άλλες περιπτώσεις, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι σε όλες τις περιπτώσεις αξιολογεί τη συμβατότητα βάσει των ανακοινώσεων της Επιτροπής ([38]) που ίσχυαν τον καιρό της χορήγησης της ενίσχυσης. Η Επιτροπή υπενθυμίζει επίσης ότι, στην περίπτωση αυτή, η πώληση του μεριδίου στην NLB ήταν αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα της NLB και ήταν μέρος μιας συνολικής αξιολόγησης της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης, ενώ σε άλλες περιπτώσεις η πώληση των περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ενίσχυσης εκκαθάρισης.

(66) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν παρέχονται συγκεκριμένοι λόγοι ή παραδείγματα δεσμεύσεων που, κατά τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς, έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη βιωσιμότητα της NLB. Όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 55 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018, η Επιτροπή θα εκτιμήσει κατά πόσο το νέο σύνολο δεσμεύσεων διατηρεί την αρχική ισορροπία της απόφασης του 2013 και της απόφασης τροποποίησης του 2017 και κατά πόσο οι τροποποιημένες δεσμεύσεις δεν επηρεάζουν αρνητικά τη βιωσιμότητα της NLB, ενώ ταυτόχρονα παραμένουν ισοδύναμες από την άποψη των μέτρων καταμερισμού των επιβαρύνσεων και των αντισταθμιστικών μέτρων.

(67) Καθώς η Σλοβενία κοινοποίησε τις τροποποιημένες δεσμεύσεις στις 13 Ιουλίου 2018, η Επιτροπή θα αξιολογήσει κατά πόσο οι εν λόγω δεσμεύσεις θα πρέπει να θεωρούνται ισοδύναμες με εκείνες που αρχικά προτείνονταν στο πλαίσιο της απόφασης του 2013 και της απόφασης τροποποίησης του 2017. Η Επιτροπή δεν θα αξιολογήσει εκ νέου τις δεσμεύσεις που προτείνονταν στις 21 Δεκεμβρίου 2017 οι οποίες έχουν αξιολογηθεί στο πλαίσιο της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.

(68) Μια απόφαση αναδιάρθρωσης μπορεί καταρχήν ([39]) να τροποποιηθεί εφόσον η τροποποίηση δεν περιλαμβάνει επιπρόσθετη ενίσχυση και η τροποποίηση βασίζεται σε νέες δεσμεύσεις που μπορούν να θεωρηθούν ισοδύναμες με τις αρχικά προταθείσες. Σε αυτή την περίπτωση, τα υφιστάμενα μέτρα ενίσχυσης θα παραμείνουν συμβατά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εάν η γενική ισορροπία της αρχικής πρότασης παραμείνει αμετάβλητη. Προκειμένου να διαφυλαχθεί η αρχική ισορροπία, οι τροποποιημένες δεσμεύσεις δεν θα πρέπει να επηρεάσουν δυσμενώς τη βιωσιμότητα του δικαιούχου της ενίσχυσης, και το σύνολο των δεσμεύσεων θα παραμείνει ισοδύναμο όσον αφορά τον επιμερισμό των βαρών και τα αντισταθμιστικά μέτρα, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης.

(69) Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018 ([40]) υπενθυμίζεται ότι το τμήμα της απόφασης της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 το οποίο αφορά τη βιωσιμότητα βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό στην αλλαγή της ιδιοκτησιακής δομής της NLB, ώστε να διασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της NLB. Το 2013, οι σλοβενικές αρχές είχαν πράγματι δεσμευτεί να εξαλείψουν την κρατική επιρροή στις καθημερινές συναλλαγές της NLB. Η Σλοβενία προτείνει τώρα την πώληση τουλάχιστον 50 % + 1 του μεριδίου της στην NLB έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018 και των εναπομεινασών μετοχών έως τη μειοψηφία αρνησικυρίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

(70) Η Επιτροπή μπορεί να επιβεβαιώσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της NLB εφόσον το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα για την πώληση τηρηθεί αυστηρά. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει με ικανοποίηση γνώση του γεγονότος ότι οι τροποποιημένες δεσμεύσεις συνδέονται σε έναν βαθμό με τη διαδικασία εκποίησης και, συνεπώς, παρέχουν τα σωστά κίνητρα για μια ταχύτερη διαδικασία πώλησης. Η Επιτροπή σημειώνει, λόγου χάρη, ότι αν η συμμετοχή στη μειοψηφία αρνησικυρίας πωληθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2019, ορισμένες δεσμεύσεις θα παύσουν να ισχύουν από προγενέστερη ημερομηνία ([41]). Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι η Σλοβενία θα πωλήσει τη συμμετοχή της έως τη μειονότητα αρνησικυρίας το συντομότερο δυνατόν. Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα, σε συνδυασμό με το νέο σύνολο των σλοβενικών δεσμεύσεων, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τόσο η πώληση της NLB όσο και η λήξη της περιόδου αναδιάρθρωσης δεν επιβραδύνονται αδικαιολόγητα ([42]).

(71) Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018 ([43]), η Επιτροπή έκανε επίσης άλλες παρατηρήσεις υποδεικνύοντας μη ικανοποιητική πρόοδο αναφορικά με την αποκατάσταση της βιωσιμότητας, όπως την έλλειψη νέας έκδοσης τίτλων μειωμένης εξασφάλισης, το υψηλό επίπεδο των μη εξυπηρετούμενων δανείων και τα ζητήματα εταιρικής διακυβέρνησης

([38]) Ανακοίνωση σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα που λήφθηκαν για τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στο πλαίσιο της τρέχουσας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης («*τραπεζική ανακοίνωση του 2008*») (ΕΕ C 270 της 25.10.2008, σ. 8)· ανακοίνωση σχετικά με την ανακεφαλαιοποίηση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών στο πλαίσιο της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης: περιορισμός των ενισχύσεων στο ελάχιστο απαραίτητο και διασφαλίσεις έναντι αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού» («*Ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης*») (ΕΕ C 10 της 15.1.2009, σ. 2)· ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αντιμετώπιση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων στον κοινοτικό τραπεζικό τομέα («*ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων*») (ΕΕ C 72 της 26.3.2009, σ. 1)· ανακοίνωση περί της αποκατάστασης της βιωσιμότητας και αξιολόγησης των μέτρων αναδιάρθρωσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων («*Ανακοίνωση περί αναδιάρθρωσης*») (ΕΕ C 195 της 19.8.2009, σ. 9)· ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή, από την 1η Ιανουαρίου 2011, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («*Ανακοίνωση του 2010 περί παράτασης*») (ΕΕ C 329 της 7.12.2010, σ. 7) και ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή, μετά την 1η Ιανουαρίου 2012, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών εντός του πλαισίου της χρηματοπιστωτικής κρίσης («*Ανακοίνωση του 2011 περί παράτασης*») (ΕΕ C 356 της 6.12.2011, σ. 7).

([39]) Επίσης, η Επιτροπή δέχτηκε κατ' εξαίρεση την τροποποίηση υφιστάμενων δεσμεύσεων σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στην απόφαση της Επιτροπής Απόφαση (ΕΕ) 2018/119, της 18ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις SA.47702 (2017/C) (πρώην 2017/N) — Ηνωμένο Βασίλειο — Εναλλακτική δέσμη μέτρων που θα αντικαταστήσει τη δέσμευση της Royal Bank of Scotland να προβεί σε εκποίηση της επιχείρησης Rainbow (ΕΕ L 28 της 31.1.2018, σ. 49).

([40]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 57 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.

([41]) Ιδίως η δέσμευση για την πώληση […], […] και […].

([42]) Όπως προβλέπεται ρητά στο σημείο 15 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης.

([43]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 58 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.

που σχετίζονται με τους διορισμούς του εποπτικού συμβουλίου ([44]). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Σλοβενία, στην κοινοποίησή της στις 13 Ιουλίου 2018, δεσμεύεται ότι η NLB θα εκδώσει μέσο κατηγορίας 2 έως τις […] και ότι το εποπτικό συμβούλιο θα απαρτίζεται αποκλειστικά από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εν λόγω δεσμεύσεις θα συμβάλουν θετικά στη βιωσιμότητα της NLB. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης το γεγονός ότι το μερίδιο των μη εξυπηρετούμενων δανείων επί του συνόλου των δανείων ([45]) έχει συρρικνωθεί περαιτέρω κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018 σε 8,8 % (σε σύγκριση με ποσοστό 9,2 % στα τέλη Δεκεμβρίου 2017).

(72) Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018 ([46]), η Επιτροπή επίσης διατύπωσε επιφυλάξεις αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της αρχικής πρότασης της Σλοβενίας για τον ορισμό ανεξάρτητου εντολοδόχου («blind trustee») ως αντισταθμιστικό μέτρο. Εφόσον η Σλοβενία δεν περιλαμβάνει πλέον την εν λόγω δέσμευση στην τελευταία της κοινοποίηση, η Επιτροπή δεν χρειάζεται να καταλήξει, στην παρούσα απόφαση, σε συμπέρασμα σχετικά με την αποτελεσματικότητα ενός ανεξάρτητου εντολοδόχου.

(73) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας του 2018 ([47]), η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η καθυστερημένη πώληση της NLB εκ των πραγμάτων παρέτεινε τη διάρκεια της περιόδου αναδιάρθρωσης. Καθώς ένας αριθμός δεσμεύσεων συνδέθηκε λογικά με την περίοδο αναδιάρθρωσης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 25 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018), η Επιτροπή υπέδειξε ότι ενδεχόμενη παράταση της προθεσμίας της διαδικασίας πώλησης θα συνεπαγόταν την παράταση και άλλων δεσμεύσεων αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Σλοβενία προτείνει τώρα την παράταση σχεδόν όλων των υφιστάμενων δεσμεύσεων έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία πώλησης. Η πιο συναφής υφιστάμενη δέσμευση της απόφασης του 2013 που δεν παρατείνεται πλήρως έως ότου η συμμετοχή περιοριστεί στη μειοψηφία αρνησικυρίας είναι η δέσμευση […]. Εντούτοις, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, πέραν των υφιστάμενων δεσμεύσεων, παρέχονται επιπρόσθετες αντισταθμιστικές δεσμεύσεις.

(74) Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018 ([48]), η Επιτροπή διατύπωσε επίσης επιφυλάξεις για το κατά πόσον η Σλοβενία δεν θα μπορούσε να ενισχύει περαιτέρω τη βιωσιμότητα της NLB, μεταξύ άλλων, μετατρέποντας τον ανεξάρτητο εντολοδόχο σε πλήρως εξουσιοδοτημένο καταπιστευματοδόχο εκποίησης. Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες ([49]) για το κατά πόσον η αφαίρεση της εναλλακτικής δέσμευσης για εκποίηση των βαλκανικών θυγατρικών δεν θα αποδυνάμωσε τις υφιστάμενες δεσμεύσεις. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Σλοβενία προτείνει τώρα να εκχωρήσει στον καταπιστευματοδόχο εκποίησης αποκλειστική εντολή να προβεί σε πώληση του μεριδίου της Σλοβενίας στην NLB έως τη μειοψηφία αρνησικυρίας σε περίπτωση που η Σλοβενία δεν τηρήσει τη δέσμευση πώλησης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προσθήκη του καταπιστευματοδόχου εκποίησης αντιμετωπίζει τις ανησυχίες που εκφράζονται σχετικά με την υλοποίηση της πώλησης του μεριδίου 75 % - 1 στην NLB, με αποτέλεσμα την ενίσχυση της αξιοπιστίας της δέσμευσης πώλησης και τη βελτίωση των προοπτικών βιωσιμότητας της NLB.

(75) Στην αιτιολογική σκέψη 63 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018, η Επιτροπή διατύπωσε επίσης επιφυλάξεις για το κατά πόσον η Σλοβενία δεν θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης περαιτέρω διαρθρωτικών μέτρων για την NLB, όπως η εκποίηση ορισμένων θυγατρικών και/ή η λήψη άλλων μέτρων συμπεριφοράς, με στόχο την αντιστάθμιση της καθυστέρησης της πώλησης του μεριδίου της NLB και της διαδικασίας αναδιάρθρωσης. Το γεγονός ότι η NLB αναμένεται να είναι ενεργή στην αγορά για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα χωρίς να έχει διασφαλίσει πλήρως τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της θα μπορούσε να αποτελέσει πηγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Η Επιτροπή παρατηρεί τώρα ότι η Σλοβενία έχει προτείνει τρεις πρόσθετες δεσμεύσεις ([50]) που περιλαμβάνουν την έκδοση μέσου κατηγορίας 2 από […], την παύση δραστηριοτήτων [10-20] επιπλέον καταστημάτων και την εκποίηση της συμμετοχής της NLB στην NLB Vita (η τελευταία μόνο αν η Σλοβενία δεν περιορίσει τη συμμετοχή της στην NLB έως τη μειοψηφία αρνησικυρίας έως τα τέλη του 2018). Πράγματι, όσο για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα δεν διασφαλίζεται πλήρως η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της, τόσο περισσότερα αντισταθμιστικά μέτρα απαιτούνται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το σύνολο των δεσμεύσεων παραμένει ισοδύναμο υπό όρους αντισταθμιστικών μέτρων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο αριθμός των καταστημάτων που η Σλοβενία προτείνει να κλείσει είναι σημαντικός (σε σχέση με τον αριθμό των καταστημάτων που η NLB διαθέτει στη Σλοβενία ([51])) και θα καταστήσει την εμπορική παρουσία της NLB στη Σλοβενία λιγότερη σημαντική ([52]). Η Επιτροπή επικροτεί επίσης τον αντίκτυπο της εκποίησης της NLB Vita, από την άποψη τόσο του ανταγωνισμού ([53]) όσο και του καταμερισμού των επιβαρύνσεων, χωρίς να θίγεται αδικαιολόγητα η βιωσιμότητα της NLB ([54]). Συνολικά, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα αντισταθμιστικά μέτρα επαρκούν για την αντιστάθμιση της καθυστέρησης της πώλησης του μεριδίου 75 % - 1 στην NLB και της παραταθείσας διαδικασίας αναδιάρθρωσης.

([44]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 36 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.
([45]) Βλέπε πίνακα 1.
([46]) Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 59 και 62 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.
([47]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 63 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.
([48]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 63 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.
([49]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 65 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.
([50]) Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 53 και 54 της παρούσας απόφασης.
([51]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 15 της παρούσας απόφασης.
([52]) Βλέπε επίσης σημείο 35 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης.
([53]) Βλέπε επίσης αιτιολογικές σκέψεις 15 και 16 της παρούσας απόφασης. η NLB Vita είναι μικρότερου μεγέθους σε σχέση με τις ξένες θυγατρικές που η NLB υποχρεούνταν να εκποιήσει σύμφωνα με την αρχική δέσμευση εκποίησης (δεδομένου επίσης ότι η NLB Vita είναι κατά 50 % κοινή επιχείρηση). Η συνεισφορά της NLB Vita στο συνολικό καθαρό εισόδημα της NLB είναι σχετικά μικρή και η βιωσιμότητα της NLB δεν θα επηρεαστεί αρνητικά.
([54]) Βλέπε επίσης σημείο 35 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης.

(76) Στην αιτιολογική σκέψη 63 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018, η Επιτροπή επίσης διατύπωσε επιφυλάξεις για το κατά πόσον η ίδρυση μιας νέας εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης, σε μικρό χρονικό διάστημα μετά τη ρευστοποίηση της προηγούμενης εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης, ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων ως προς τις κρατικές ενισχύσεις στις οποίες βασίζεται η απόφαση του 2013, δεν θίγει το πνεύμα της δέσμευσης για εκποίηση των μη βασικών θυγατρικών της NLB. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι, εν των μεταξύ, η NLB έχει αποσύρει όλες τις διαδικασίες σύστασης, γεγονός που αίρει τις επιφυλάξεις.

(77) Η απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018 ([55]) επίσης κάλεσε τη Σλοβενία να διευκρινίσει ότι οι πιο πρόσφατες δεσμεύσεις δεν επιφέρουν αλλαγές σε άλλες δεσμεύσεις στις οποίες βασίζεται η απόφασης τροποποίησης του 2017 (ιδίως αναφορικά με την απαγόρευση πράξεων εξαγοράς). Η Επιτροπή σημειώνει ότι η Σλοβενία έχει διευκρινίσει στην πρόσφατη κοινοποίησή της ([56]) ότι η απαγόρευση πράξεων εξαγοράς θα συνεχίσει να εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

## 7. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(78) Βάσει της προαναφερόμενης αξιολόγησης του νέου συνόλου δεσμεύσεων που κοινοποιήθηκαν στις 13 Ιουλίου 2018, οι επιφυλάξεις της Επιτροπής για την ισοδυναμία των δεσμεύσεων, οι οποίες διατυπώνονται στην απόφαση κίνησης διαδικασίας του 2018, έχουν αρθεί και τα συμπεράσματα που εξήχθησαν στην απόφαση του 2013 και στην απόφαση τροποποίησης του 2017 δεν επηρεάζονται. Συνεπώς, βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου ([57]), η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η κρατική ενίσχυση προς την NLB είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ.

(79) Επιπλέον, βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο μηχανισμός που παρέχει αντιστάθμιση στην NLB για τις νομικές συνέπειες που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη διαφορά στην Κροατία δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

(80) Η Επιτροπή σημειώνει ότι η Σλοβενία κατ' εξαίρεση δέχτηκε να παραλάβει το κείμενο της παρούσας απόφασης μόνο στην αγγλική γλώσσα.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

*Άρθρο 1*

Η αντικατάσταση των δεσμεύσεων που υπέβαλε η Σλοβενία δυνάμει των αποφάσεων αριθ. SA.33229 (2012/C) (πρώην 2011/N) και SA.33229 (2017/N-2) με τις δεσμεύσεις που κοινοποίησε η Σλοβενία όπως προσδιορίζονται στο παράρτημα της απόφασης είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ.

*Άρθρο 2*

Ο μηχανισμός αντιστάθμισης, για την αποζημίωση της NLB έναντι των νομικών συνεπειών που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη διαφορά στην Κροατία δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

*Άρθρο 3*

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Σλοβενίας.

Βρυξέλλες, 10 Αυγούστου 2018.

*Για την Επιτροπή*
Margrethe VESTAGER
*Μέλος της Επιτροπής*

([55]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 66 της απόφασης κίνησης διαδικασίας του 2018.
([56]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 50 της παρούσας απόφασης.
([57]) Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ*

**ΝΕΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ 14 ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ 2017**

(14) **[Μείωση της συμμετοχής του κράτους]** Η Σλοβενία θα μειώσει τη συμμετοχή της στην NLB d.d. σε ποσοστό 25 % συν μία μετοχή («μειοψηφία αρνησικυρίας») ως εξής:

κατά τουλάχιστον 50 % συν μία μετοχή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018. Σε περίπτωση ευνοϊκών συνθηκών της αγοράς, η Σλοβενία δεν αποκλείει ένα σενάριο πώλησης μεριδίου μεγαλύτερου του 50 % συν μία μετοχή μέχρι του συνολικού μεριδίου 75 % μείον μία μετοχή.

Εάν η Σλοβενία δεν συνάψει α) δεσμευτική συμφωνία ή συμφωνίες αγοραπωλησίας για την πώληση της συμμετοχής της στην NLB d.d. σύμφωνα με το παρόν σημείο 14 α) έως την 31η Δεκεμβρίου 2018, η Σλοβενία θα αναθέσει στον καταπιστευματοδόχο εκποίησης (που διορίζεται σύμφωνα με το σημείο 19 των δεσμεύσεων του 2013) αποκλειστική εντολή να μειώσει τη συμμετοχή της Σλοβενίας στην NLB d.d. στη μειοψηφία αρνησικυρίας για την […]. Αν ο εντολοδόχος εκποίησης λάβει την εντολή να μειώσει τη συμμετοχή της Σλοβενίας στην NLB d.d. μέχρι τη μειοψηφία αρνησικυρίας σύμφωνα με το παρόν σημείο 14 α), όλες οι δεσμεύσεις που ορίζονται στις παραγράφους 14.1 και 14.2, εκτός από τις δεσμεύσεις των παραγράφων 14.1.4 και 14.2.6, θα παύσουν να ισχύουν από τις 31 Δεκεμβρίου 2018 και μετά. Το ίδιο ισχύει εάν η Σλοβενία μειώσει τη συμμετοχή της στην NLB d.d. σε μειοψηφία αρνησικυρίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

το εναπομένον μερίδιο που υπερβαίνει τη μειοψηφία αρνησικυρίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Εάν η Σλοβενία δεν συνάψει α) δεσμευτική συμφωνία ή συμφωνίες αγοραπωλησίας για την πώληση της συμμετοχής της στην NLB d.d. σύμφωνα με το παρόν σημείο 14 β) έως την 31η Δεκεμβρίου 2019, η Σλοβενία θα αναθέσει στον καταπιστευματοδόχο εκποίησης (που διορίζεται σύμφωνα με το σημείο 19 των δεσμεύσεων του 2013) αποκλειστική εντολή να μειώσει τη συμμετοχή της Σλοβενίας στην NLB d.d. στη μειοψηφία αρνησικυρίας για την […].

Η Σλοβενία θα μειώσει τη συμμετοχή της στην NLB d.d. σύμφωνα με τα ανωτέρω σημεία με διαφανή, ανοικτή και ανταγωνιστική διαδικασία με βάση τις διατάξεις του διατάγματος σχετικά με τη στρατηγική διαχείρισης των κρατικών στοιχείων ενεργητικού σε επενδυτή (ές) που είναι ανεξάρτητος/οι από την τη Δημοκρατία της Σλοβενίας και χωρίς κανένα δεσμό μαζί της.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του δυνάμει του 14 α) ή 14 β) ο εντολοδόχος εκποίησης θα ενεργήσει σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο και με τη δέουσα δεξιότητα, μέριμνα και επιμέλεια.

Σε περίπτωση που η Σλοβενία δεν μειώσει τη συμμετοχή της στην NLB d.d. σε μειοψηφία αρνησικυρίας μέχρι το τέλος του 2018, η NLB d.d. θα εκποιήσει τις ασφαλιστικές θυγατρικές της NLB Vita μέχρι τις […].

Αν η Σλοβενία έχει πωλήσει τουλάχιστον το 50 % συν μία μετοχή της συμμετοχής της στην NLB d.d. το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018, οι δεσμεύσεις της παραγράφου 14.1 ισχύουν και η Σλοβενία πρέπει να συμμορφωθεί με αυτές έως την 31η Δεκεμβρίου 2019. Οι δεσμεύσεις της παραγράφου 14.2, εξαιρουμένων των δεσμεύσεων των παραγράφων 14.2.1 και 14.2.6, ισχύουν και η Σλοβενία πρέπει να συμμορφωθεί με αυτές έως ότου μειώσει τη συμμετοχή της στην NLB d.d. σε μειοψηφία αρνησικυρίας. Η δέσμευση 14.2.1 ισχύει και η Σλοβενία πρέπει να συμμορφωθεί με αυτήν έως ότου εκποιήσει το μεγαλύτερο μέρος (τουλάχιστον 50 % + 1 μετοχή) της κρατικής συμμετοχής και από […] έως ότου μειώσει τη συμμετοχή της στην NLB d.d. σε μειοψηφία αρνησικυρίας.

(14.1) Η Σλοβενία δεσμεύεται:

(14.1.1) να διαθέσει όλες τις θέσεις και τα δικαιώματα ψήφου στο εποπτικό συμβούλιο και τις επιτροπές του σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, δηλαδή πρόσωπα τα οποία:

δεν απασχολούνται ούτε είχαν απασχοληθεί 24 μήνες πριν από τον διορισμό τους από την Slovenian Sovereign Holding (Κρατική Εταιρεία Χαρτοφυλακίου), από κρατική αρχή, δημόσιο οργανισμό, δημόσιο ταμείο, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή οικονομικό ίδρυμα δημοσίου δικαίου που έχει συσταθεί από την Δημοκρατία της Σλοβενίας,

δεν απασχολούνται ούτε είχαν απασχοληθεί 24 μήνες πριν από τον διορισμό τους από οποιαδήποτε άλλη δημόσια οντότητα, που είναι έμμεσος χρήστης του προϋπολογισμού ή από άλλη οντότητα στην οποία η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Slovenian Sovereign Holding ή η Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja d.d. ασκεί δεσπόζουσα επιρροή επί των δραστηριοτήτων της, όπως ορίζεται στον νόμο περί εταιρειών (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της Σλοβενίας φύλλο 65/09 – επίσημο κωδικοποιημένο κείμενο και μεταγενέστερες τροποποιήσεις),

επί του παρόντος δεν κατέχουν ούτε κατείχαν 24 μήνες πριν από τον διορισμό τους ηγετική ή διαχειριστική θέση σε πολιτικό κόμμα της Σλοβενίας.

(14.1.2) να διασφαλίσει ότι κάθε τράπεζα κρατικής ιδιοκτησίας εξακολουθεί να αποτελεί χωριστή οικονομική μονάδα με ανεξάρτητες εξουσίες λήψης αποφάσεων σύμφωνα με την παράγραφο 9.10 των δεσμεύσεων του 2013,

(14.1.3) να διασφαλίσει ότι οι εταιρείες που ανήκουν στο σλοβενικό δημόσιο σε καμία περίπτωση δεν τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης σε σύγκριση με εταιρείες μη κρατικής ιδιοκτησίας (μη διάκριση) σύμφωνα με την παράγραφο 11 των δεσμεύσεων του 2013.

(14.1.4) να διασφαλίσει ότι η NLB δεν θα αποκτήσει μερίδιο σε καμία επιχείρηση σύμφωνα με την παράγραφο 12.4 των δεσμεύσεων του 2013.

(14.2) Η Σλοβενία αναλαμβάνει επίσης να τηρήσει στις ακόλουθες δεσμεύσεις του 2013 (στην αρχική τους μορφή, με τις ακόλουθες τροποποιήσεις όσον αφορά το περιεχόμενο):

(14.2.1) **[Διαχείριση κινδύνου και πιστωτικές πολιτικές]** Η NLB θα αναδιαμορφώσει τη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζει, και συγκεκριμένα η NLB d.d. και οι βασικές της θυγατρικές τράπεζες θα προβούν στα εξής:

(14.2.1.1) τιμολόγηση κάθε νέου δανείου (νέο δάνειο θεωρείται κάθε νέα δραστηριότητα που δεν συνδέεται με υφιστάμενη συναλλαγή) με χρήση του κατάλληλου εσωτερικού εργαλείου τιμολόγησης (όπως το «Kreditni Kalkulator» που χρησιμοποιείται επί του παρόντος και η μελλοντική εκδοχή αυτού) ή (στην περίπτωση μαζικής λιανικής τραπεζικής και ανοιγμάτων σε ΜΜΕ) με χρήση των κατάλληλων εσωτερικών κατευθυντήριων γραμμών για την τιμολόγηση. Η τιμολόγηση των νέων δανείων θα θεωρείται κατάλληλη εάν το νέο δάνειο συμβάλλει στην επίτευξη θετικής απόδοσης ιδίων κεφαλαίων («**ΑΙΚ**») προ φόρου ύψους […] είτε επί του συγκεκριμένου δανείου είτε επί κάθε σχέσεως με πελάτη. Ο υπολογισμός της ΑΙΚ ενός πελάτη μπορεί να περιλαμβάνει έσοδα από τόκους, τέλη και άλλα συνδυασμένα προϊόντα του ίδιου πελάτη.

Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού μπορούν να συνυπολογίζονται ο μέσος σταθμισμένος όγκος όλων των χορηγήσεων δανείων σε έναν πελάτη (από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης) και άλλα τέλη επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τραπεζικών συναλλαγών που συνεισφέρουν στην κερδοφορία της σχέσης με τον εν λόγω πελάτη, ώστε ένα νέο δάνειο να είναι πιθανόν να παράγει χαμηλότερη απόδοση εάν αντισταθμίζεται με έσοδα από άλλα τέλη επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τραπεζικών συναλλαγών. Τα νέα δάνεια θα διαθέτουν πιστωτική τεκμηρίωση που θα καταδεικνύει υπολογισμό της ΑΙΚ πριν από τη σύναψη της συμφωνίας είτε για το επιμέρους δάνειο είτε για άλλο ενεργό άνοιγμα επί μοναδιαίου πελάτη, περιλαμβανομένων τελών επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τραπεζικών συναλλαγών. Στην περίπτωση μαζικής λιανικής τραπεζικής και συναλλαγών με ΜΜΕ, η ΑΙΚ που υπολογίζεται πριν από τη σύναψη της συμφωνίας μπορεί να αντικατασταθεί από επαλήθευση ότι η συναλλαγή συνάδει με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές για την τιμολόγηση και τεκμηρίωση σε κεντρικό επίπεδο ότι οι κατευθυντήριες γραμμές για την τιμολόγηση εξασφαλίζουν απόδοση ιδίων κεφαλαίων κατά […].

Τυχόν απόκλιση από την τιμολόγηση η οποία συνεπάγεται χαμηλότερη τιμή θα πρέπει να τεκμηριώνεται. Στην εν λόγω τεκμηρίωση θα περιλαμβάνονται ισχυρά επιχειρήματα εμπορικής φύσεως για την αιτιολόγηση της απόκλισης και η τεκμηρίωση θα υποβάλλεται στον καταπιστευματοδόχο παρακολούθησης. Το συνολικό ποσό των αποκλίσεων δεν θα υπερβαίνει τα ποσά που ορίζονται στην παράγραφο 14.2.1.6.

Πιστωτικές συμφωνίες που δεν εμπίπτουν στο εν λόγω καθεστώς τιμολογιακής πολιτικής: Συναλλαγές με συνδεόμενα μέρη (δηλαδή μέλη του ομίλου και υπάλληλοι), υποθέσεις αναδιάρθρωσης (των πελατών Δ, Ε και Γ με καθυστέρηση πληρωμών άνω των 90 ημερών) και το σύνολο των συναλλαγών στις χρηματαγορές.

(14.2.1.2) προσαρμογή της διαδικασίας αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας κατά τρόπον ώστε η ανάλυση χρηματοοικονομικής κατάστασης και η βαθμολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας που αναφέρουν τουλάχιστον παραμέτρους μόχλευσης και επιδόσεων, όπως απόδοση επί του κεφαλαίου, κέρδη προς τόκων και φόρων, κάλυψη τόκων, χρέος/αποτελέσματα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων, χρέος/(χρέος+μετοχικό κεφάλαιο) κ.λπ. να λαμβάνονται υπόψη πριν από την ανάληψη νέου πιστωτικού ανοίγματος με οποιονδήποτε εταιρικό πελάτη. Κάθε πελάτης στον οποίο η NLB d.d. έχει άνοιγμα άνω του 1 εκατομμυρίου EUR θα πρέπει να επαναξιολογείται σε ετήσια βάση·

(14.2.1.3) τεκμηρίωση όλων των αποφάσεων αναδιάρθρωσης, δηλαδή όλων των νέων πιστωτικών συμφωνιών με εταιρικούς πελάτες που κατέχουν μη εξυπηρετούμενα δάνεια με άνοιγμα άνω των 10 000 EUR και η τεκμηρίωση πρέπει να περιλαμβάνει σύγκριση με εναλλακτικές λύσεις, όπως η εκτέλεση εξασφαλίσεων και η καταγγελία υποχρέωσης, που θα αποδεικνύει ότι επιλέγεται η λύση που μεγιστοποιεί την καθαρή παρούσα αξία για την τράπεζα. Αν δεν είναι εφικτή η ΑΙΚ κατά τουλάχιστον […], οι αποφάσεις αναδιάρθρωσης που λαμβάνονται διασφαλίζουν ότι η τράπεζα θα είναι σε θέση να καταγγείλει την ανάληψη υποχρέωσης τουλάχιστον κάθε 12 μήνες. Όταν η NLB d.d. δεν διαθέτει αποκλειστικό δικαίωμα να αποδεχθεί, να προτείνει ή να εγκρίνει συμφωνίες αναδιάρθρωσης ή να λάβει αποφάσεις αναδιάρθρωσης, ασκεί τα δικαιώματά της σύμφωνα με τις ανωτέρω αρχές. Κατάλογος με όλες τις πρόσφατες αποφάσεις αναδιάρθρωσης θα παρέχεται στον καταπιστευματοδόχο παρακολούθησης ανά τακτά χρονικά διαστήματα (τουλάχιστον κάθε 6 μήνες). Η τεκμηρίωση κάθε απόφασης αναδιάρθρωσης θα υποβάλλεται στον καταπιστευματοδόχο παρακολούθησης κατόπιν αιτήματος·

(14.2.1.4) διασφάλιση ότι όλοι οι υπάλληλοι στον τομέα της τραπεζικής πίστης που εγκρίνουν πιστώσεις προς ΜΜΕ και εταιρικούς πελάτες έχουν παρακολουθήσει εσωτερικό πρόγραμμα κατάρτισης προς εξοικείωσή τους με τη διαδικασία αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και τις παγιωμένες μεθοδολογίες τιμολόγησης·

(14.2.1.5) διασφάλιση ενός πλήρους εσωτερικού συστήματος αξιολογήσεων της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών, εγκεκριμένο από την Τράπεζα της Σλοβενίας·

(14.2.1.6) εάν ο καταπιστευματοδόχος παρακολούθησης διαπιστώσει αδυναμία εκ μέρους της NLB να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις της παρούσας παραγράφου, η NLB d.d. θα υποβάλει στον καταπιστευματοδόχο παρακολούθησης σχέδιο διορθωτικών μέτρων στο οποίο θα αναφέρει τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί και στις οποίες προτίθεται να προβεί ώστε να αποτραπεί παραβίαση των δεσμεύσεων κατά το επόμενο τρίμηνο. Το σχέδιο υποβάλλεται εγκαίρως ώστε ο καταπιστευματοδόχος παρακολούθησης να μπορέσει να το συμπεριλάβει στην επόμενη εξαμηνιαία έκθεση του προς την Επιτροπή. Εάν το σχέδιο διορθωτικών μέτρων δεν αποφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα και δεν επιτύχει τους στόχους του, η NLB d.d. θα περιορίσει για διάστημα 12 μηνών —με έναρξη το τρίμηνο που ακολουθεί την υποβολή έκθεσης σχετικά με παραβίαση των δεσμεύσεων— τον όγκο νέων δανείων ανά περίοδο αναφοράς στο 66 % του όγκου νέων δανείων της περιόδου αναφοράς στην οποία σημειώθηκε η παραβίαση των δεσμεύσεων. Αυτό δεν ισχύει για μεμονωμένη αθέτηση δέσμευσης δυνάμει των παραγράφων 14.2.1.1, 14.2.1.2 και 14.2.1.3, υπό τον όρο ότι από περαιτέρω έρευνα του καταπιστευματοδόχου παρακολούθησης προκύπτει ότι η εν λόγω αθέτηση μπορεί να θεωρηθεί μεμονωμένο σφάλμα ή παράλειψη και ότι δεν υφίστανται στοιχεία που να υπονοούν ότι από την εν λόγω παραβίαση έχουν θιγεί συμφωνίες συνολικού όγκου ανά πελάτη άνω των […].

(14.2.2) η δέσμευση **[Μείωση του κόστους]** βάσει της παραγράφου 2 των δεσμεύσεων του 2013, με την τροποποίηση ότι το λειτουργικό κόστος σε επίπεδο ομίλου (εξαιρουμένων εκτάκτων εφάπαξ δαπανών μη τακτικού χαρακτήρα, δηλαδή των εξόδων αναδιάρθρωσης) μπορεί να ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο σε […] EUR σε ετήσια βάση,

(14.2.3) η δέσμευση **[Εκποίηση μη βασικών θυγατρικών]** βάσει της παραγράφου (4) των δεσμεύσεων του 2013, με την τροποποίηση ότι η NLB d.d. δεν θα αναλάβει εκ νέου επιχειρηματικές και άλλες και δραστηριότητες που έπρεπε να εκχωρήσει,

(14.2.4) η δέσμευση **[Απαγόρευση διαφήμισης και επιθετικών εμπορικών στρατηγικών]** βάσει της παραγράφου 12.1 των δεσμεύσεων του 2013,

(14.2.5) η δέσμευση **[Μηχανισμός επιστροφής κεφαλαίου και απαγόρευση διανομής μερισμάτων]** βάσει της παραγράφου 12.2 των δεσμεύσεων του 2013, με την τροποποίηση ότι βάσει των ελεγμένων λογαριασμών στο τέλος της χρήσης, η NLB d.d. θα καταβάλλει στους μετόχους της για κάθε οικονομικό έτος με τη μορφή μερίσματος τουλάχιστον το ποσό του καθαρού εισοδήματος για το εν λόγω οικονομικό έτος (με δυνατότητα, προς αποφυγή αμφιβολιών, να καταβάλλει κάθε φορά στους μετόχους με τη μορφή καταβολής μερίσματος όλα τα διανεμητέα κέρδη, τα οποία μπορούν να περιλαμβάνουν τα παρακρατηθέντα κέρδη για τα προηγούμενα οικονομικά έτη χωρίς όμως να περιορίζονται σε αυτά), με την επιφύλαξη των περιορισμών της ισχύουσας ευρωπαϊκής και σλοβενικής νομοθεσίας και υπό την προϋπόθεση ότι οι ισχύουσες ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις σε ενοποιημένο επίπεδο (προσαυξημένες κατά οποιαδήποτε ισχύουσα συνδυασμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας και κατευθυντηρίων γραμμών για τα ίδια κεφάλαια) εξακολουθούν να υπερβαίνουν ένα κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας τουλάχιστον 100 μονάδων βάσης,

(14.2.6) η δέσμευση **[Εντολοδόχου παρακολούθησης]** βάσει της παραγράφου 18 των δεσμεύσεων του 2013,

(14.2.7) η δέσμευση **[Εντολοδόχου εκποίησης]** βάσει της παραγράφου 19 των δεσμεύσεων του 2013.

(14.3) Η Σλοβενία δεσμεύεται επίσης να λάβει τα εξής πρόσθετα αντισταθμιστικά μέτρα με στόχο να παράσχει αντισταθμιστικά μέτρα ισοδύναμα προς την αρχική δέσμευση πώλησης:

(14.3.1) Η NLB d.d. θα ενισχύσει περαιτέρω τη διάρθρωση των υποχρεώσεών της με την έκδοση ενός μέσου της Κατηγορίας 2 έως τις […], με εξαίρεση την περίπτωση σοβαρών διαταραχών της αγοράς, σε επενδυτές οι οποίοι είναι εντελώς ανεξάρτητοι από τη Σλοβενία.

Εξαίρεση για την οποία απαιτείται προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής: παρά την εν λόγω δέσμευση, η NLB δεν υποχρεούται, αφού λάβει την έγκριση της Επιτροπής, να εκδώσει τα μέσα της Κατηγορίας 2 σε περίπτωση σοβαρών διαταραχών της αγοράς.

(14.3.2) Η NLB d.d. θα κλείσει [10-20] υποκαταστήματα στη Σλοβενία έως τις […].

Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις σχετικά με την εγκυρότητα ορισμένων δεσμεύσεων όπως αυτές ορίζονται εν προκειμένω, οι δεσμεύσεις βάσει της παραγράφου 14.3 ισχύουν και θα τηρηθούν όπως προβλέπεται στις παραγράφους 14.3.1 και 14.3.2 ανάλογα με την περίπτωση, τόσο στην περίπτωση του σεναρίου 14 α) όσο και στην περίπτωση του σεναρίου 14 β).

(14.4) Όλες οι δεσμεύσεις που ορίζονται στην:

απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.33229 (2012/C) της 18ης Δεκεμβρίου 2013, εκτός από τη δέσμευση της παραγράφου (18) και της παραγράφου (19), και στην

απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.33229 (2017/N-2) της 11ης Μαΐου 2017 – Τροποποίηση της απόφασης αναδιάρθρωσης της NLB,

έπαυσαν να εφαρμόζονται την 31η Δεκεμβρίου 2017.